

بنام خالق
زیبایی

بردیس فاطمه الزهرا بندر عباس- فصل اول روانشناسی کاربردی
مدرس مجتبی محمودی نودژ

دیدگاه های یاد گیری : رویکرد شناختی

مقدمه: در این فصل به این موضوع که روانشناسان در مورد شناخت چگونه فکر میکنند و این واژه در طی زمان چگونه دست خوش تغییر و تحول شده است بحث خواهیم کرد.

بیانیه

ویگوستگی

برونر

کاربرد ها

بیازّه: محقق و روانشناس سو ییسی که در اوایل قرن بیستم مطالعه رشد

هوشی کودکان را آغاز کرد اودر ابتدا با البرت بینه کار میکرد البرت مشغول ساختن تست های اولیه

هوش بود و کار بیازّه این بود که سوالاتی به بچه ها بدهد و جوابهای درست و غلط را نمره گذاری

کند آنچه باعث جلب توجه او شد این بود که کودکان همسن اشتباهات مشابه داشتند و تفکر کودکان

از نظر کیفی با بزرگسالان متفاوت بود این دیدگاه بیازّه به شکل گیری نظریه جامع او در رابطه با

رشد تفکر منتهی شد.

نظریه بیاژه چند مرحله ای است این مراحل عبارتند از:

مرحله ی حسی-حرکتی از تولد تا ۲سالگی

مرحله ی پیش عملیاتی از ۲تا۷سالگی

مرحله ی عملیات عینی از ۷ تا ۱۱سالگی

مرحله ی عملیات تفکر انتزاعی از ۱۱ به بعد

طبق این نظریه همه ی مراحل رشد در کودکان با توالی یکسان طی خواهد شد یعنی همه ی

بچه ها دیر یا زود باید این مراحل را طی کرده و به مرحله ی بعدی برسند.

وی برای توضیح ایده هایش اصطلاحات مخصوص خود را ابداع کرد:

← طرح واره ها: الگوهای سازمان یافته یا واحد های عملی و فکری هستند که ما برای تعامل با جهان بیرون خلق میکنیم.

← انطباق: این واژه را برای توضیح تغییراتی که شخص در واکنش با محیط در طرح واره هایش ایجاد میکند به کار میبرد انطباق شامل دو فعالیت است:

دریافت اطلاعات و تلاش برای تطبیق آنها با طرح واره های موجودمان یا پاسخ به محیط با توجه به الگوهای رفتاری با طرح واره های آموخته شده ی قبلیمان. زمانی که درک شخص از جهان متناسب با الگوهای موجود باشد تعادل به وجود می آید و در غیر این صورت عدم تعادل به وجود می آید در صورت عدم تعادل ما برای ایجاد تعادل به سوی ایجاد الگوهای جدید کشیده میشویم.

درونسازی

تغییر و اصلاح الگوهای موجود برای متناسب شدن با اطلاعات جدید یا پاسخ به محیط به روشی جدید .

برون
سازی

✓ مرحله ی حسی - حرکتی <۲-۰>: در این مرحله رشد طرح واره ها. بایرداری شي. عملکرد سمبولیک عمومی ظاهر میشود:

بایرداری شي

یعنی توانایی فهم این مسأله که اشیا یا انسان ها در زمان و مکان وجود دارند حتی اگر ما نتوانیم آنها را ببینیم .

عملکرد سمبولیک عمومی

شروع تکلم . بازی وانمود کردن و تقلید معوق میباشد.

تقلید معوق

به معنای توانایی تقلید در غیاب یک شي یا یک رویداد است .

✓ مرحله ی بیش عملیاتی <۷-۲>: یکی از دستاوردهای مرحله حسی-حرکتی ظاهر شدن عملکرد سمبولیک میباشد که در مرحله بیش عملیاتی پیشرفت میکند بیاژه برای تمام کارهایی که بچه ها در این مرحله میتوانند انجام دهند محدودیت هایی را متذکر شده است که عبارتند از: ناتوانی در میان واگرایی. دیدگاه سطحی در رابطه بادیدگاه خود محوری. ناتوانی در نگهداری ذهنی است:

خود محوری از نظر بیاژه به معنی خودخواهی نیست بلکه ناتوانی در درک دیدگاه دیگران است
یا یک ساده اندیشی که همه ی جهان همان گونه است که او میبیند زمانی که کودک
استعداد دریافت نظرات متفاوت را داراست به مرحله ی میان واگرایی رسیده است .

میان واگرایی

برای ارزیابی خود محوری ارزیابی ۲ موضوع یعنی خود محوری و ماهیت مفهوم ضروری
است.

ارزیابی خود
محوری

معنای خود محوری
چیست؟

هیوز به تکرار بررسی های بیاژه درباره خود محوری پرداخت بااین تفاوت که در آزمایشاتش تست هایی را به کار برد که برای کودکان کم سن قابل لمس تر بود .مدل هیوز شامل ۴ دیوار به شکل متقاطع بود او از ۲ عروسک بسر و ۱ عروسک بلیس استفاده کرد کودک در بالای مدل ایستاد عروسک بلیس را در کنج ۱ دیوار قرار دادند طوری که دو نقطه را ببیند واز کودک خواسته شد عروسک بسر را جایی قرار دهد که بلیس نتواند او را ببیند و نکته این بود که دیدگاه کودک با عروسک متفاوت است در حالی که بیاژه معتقد بود کودکان تا ۹ سالگی قادر به قرار دادن خود به جای دیگران نیستند و بر خلاف بیاژه هیوز گفت زمانی که تکلیف برای کودکان قابل لمس کردن باشد کودکان مشکلی در پاسخ دادن ندارند .

حفظ کردن اعداد .شامل درک و نگهداری تعداد انها است حتی زمانی که شکل ظاهری ان تغییر کرده باشد .

برای درک بیچیدگی عمل نگهداری ذهنی مراتب زیر را باید در نظر گرفت :

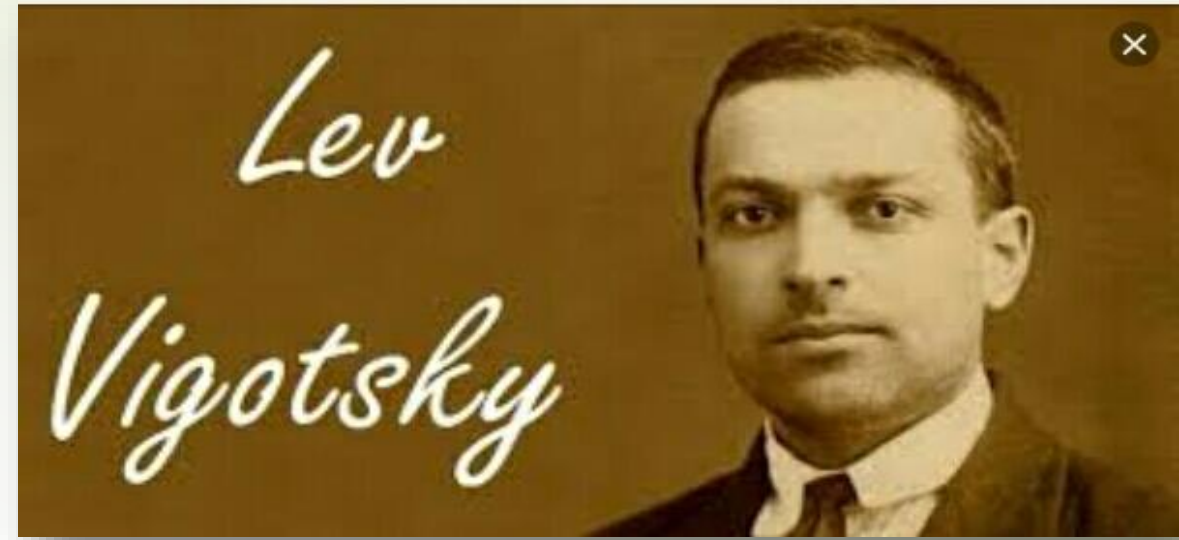
۱. سوالات را چگونه تنظیم میکنیم ؟ میتوانیم بگوییم :ایا دارای تعداد یکسان هستند؟
۲. ایا شیوه ی تنظیم سوال در پاسخ دهی کودک تأثیر دارد؟
۳. چطور میتوان مطمئن بود که پاسخ سوال را به کودک القا نمی کنیم ؟
۴. چطور میتوان مطمئن شد که کودک واقعاً متوجه سوال شده است؟
۵. یک سوال را چند بار باید برسید؟

✓ مرحله ی عملیات عینی <۷-۱۱> و مرحله ی تفکر انتزاعی <۱۱ به بعد>: بیاژه خاطر نشان میکند که همه ی ضعف های موجود در مرحله ی پیش عملیاتی با قدرت کافی در مرحله ی عملیات عینی جبران میشود.

ارزیابی تعوری بیاژه: چندین انتقاد بر این تعوری وارد شده است:

- ❖ ایا همه ی اشخاص ۱۱ یا ۱۲ ساله همان گونه فکر میکنند که بیاژه معتقد است؟ جواب منفی است، بیاژه توانایی کودکان خردسال را دست کم گرفته و درباره ی توانایی کودکان بزرگ تر زیاده روی کرده است.
- ❖ بیاژه معتقد است که اگر چه سن گذر به مراحل بعدی رشد تفکر در افراد مختلف باهم متفاوت است اما همه ی افراد از این مراحل به یک شکل عبور میکنند، پس کدام فاکتور هادر تفاوت بین افراد دخیل است؟
- ❖ بیاژه معتقد است که اختلاف میان طرح واره های موجود و درک کودک از جهان موجب ایجاد انگیزه برای رشد طرح واره های جدید میشود، آیا این موضوع به تنهایی برای ایجاد انگیزه کافی است؟

✓ بزرگترین ستایش از کار بیاژه تعداد تحقیقاتی است که بعد از خود مسبب ان بوده است

ویگوتسکی: روانشناس برجسته ی روسی .از دیدگاه ویگوتسکی دانش ، انتقال واموزش تجربیات از افراد باتجربه به افراد کم تجربه است. ویگوتسکی معتقد است که انسان با آنچه وی «عملکرد های اولیه ی مغزی» مینامد به دنیا میاید، آنها استعداد طبیعی ماهستند و نیاز به یادگیری ندارند و این زبان است که تعاملات اجتماعی را یاد میدهد و تفکر و روش حل مسأله یا آنچه را که ویگوتسکی «عملکردهای عالی مغز» مینامد، را ممکن میسازد.

یکی از مفیدترین مفاهیم مطرح شده ی ویگوتسکی است، وی معتقد است میان آنچه فرد به تنهایی می آموزد و آنچه که شخص ماهر تری به او یاد میدهد تفاوت وجود دارد این نظریه اهمیت زیادی بر نقش آموزش دارد شخصی که امروز مهارتی را به کمک فرد دیگری انجام میدهد، در آینده خود به تنهایی قادر به انجام آن خواهد بود.

فرایندی است که یک شخص ماهر از طریق زبانهای محاوره ای مشترک، مهارت خود را به شخص کم مهارت انتقال میدهد و یادگیری یاری بخش فراتر از این هاست و انواع حمایت های معلم را از یادگیری دانش آموز در بر میگیرد. درک مشترک «رابطه ی میان ذهنی»، فرایندی که به درک مشترک می انجامد «نشان واسطه ای».

برونر: روانشناس امریکایی. که به بررسی روند رشد شناختی کودکان بعد اولین برخورد آنها با مسأله و توانایی در حل مسأله پرداخت، برونر در نقش بیولوژیکی فرد در رشد شناختی با بیازة موافق است و در نقش زبان که منعکس کننده ی تجربیات است با ویگوتسکی موافق است.

□ روشهای برداشش اطلاعات: برونر ۳ روش برداشش اطلاعات را مشخص کرده است:

- روش باز نمایی حرکتی: در این مرحله کودک با محیط خود به صورت فیزیکی برخورد میکند و یاد میگیرد چگونه بدنش را کنترل کند و خود را با محیط سازگار کند، این روش حافظه را میتوان به حافظه ی عضلانی تشبیه کرد.
- روش نمادین: این روش از ۱ سالگی توسعه می یابد و ذخیره ی اطلاعات به صورت تصویر ذهنی یا صدایا بو میباشد.
- روش کلاسیک: این روش در حدود ۷ سالگی پیشرفت میکند و گذاری سمبلها یا قواعد فکری به کودکان اجازه میدهد در امتحانات قبول شوند.

تکنیک هایی که موثر نیست:

a. روش هایی که آموزگار با آن به کودک نشان میدهد که چه کاری را انجام دهد مانند: حالا ببین من چه میکنم ، موثر نیست و بر قوه تمرکز کودک فشار میآورد .

b. روش هایی که بر اساس آموزش شفاهی بنا شده است مانند: وسیله ی بزرگ تر را اینجا قرار بده ، کارایی ندارد و کودکان دستورات شفاهی را درک نمیکنند و باید عملی به آنها نشان داد.

تکنیک هایی که موثر است: «آموزش نامحسوس»

a. زمانی که کودک در تنگنا قرار دارد پیشنهاد کمک لازم است.

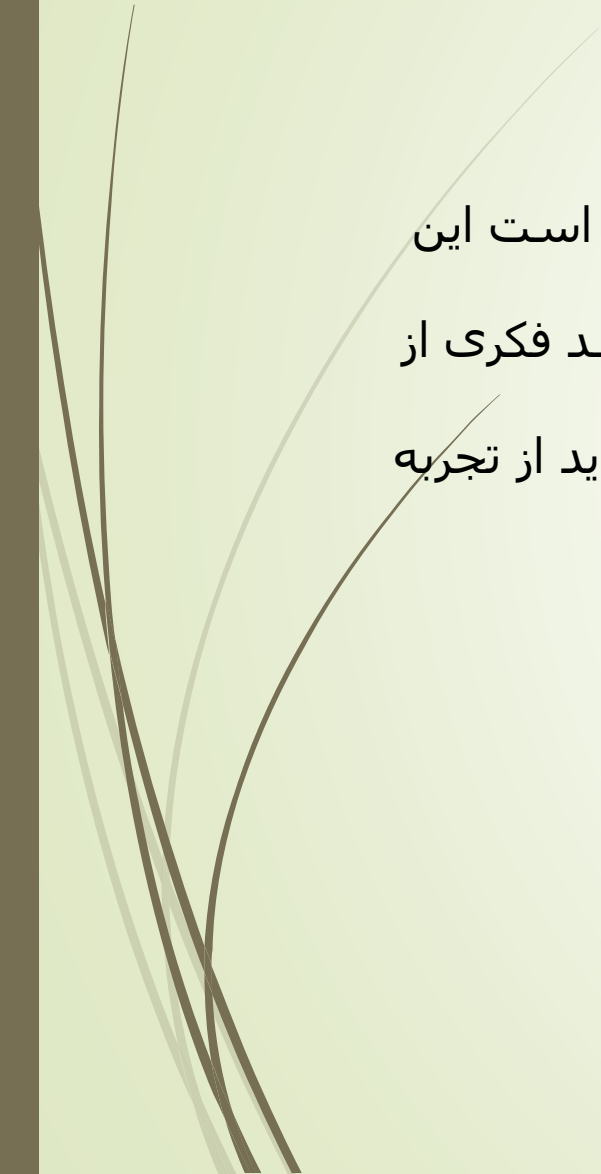
b. وقتی کودک در مسیر پیشرفت قرار گرفت کناره گیری از کمک لازم است

پیاژه - یادگیری اکتشافی

پیاژه یاد گیرنده را فعال میبیند و فکر کردن را یک عمل درونی میداند و محصول یادگیری باید از طریق فعالیت فردی بروز کرده و باعث کشف محیط شود و این همان یادگیری اکتشافی است. پیاژه خاطرنشان میکند که پیشرفت رشد شناختی کودکان قدم به قدم است بنابراین کودکان باید مفاهیم ساده را قبل از مفاهیم مشکل یادگیرند نقش معلمان باید ایجاد فرصت هایی باشد که بین کودکان رقابت ایجاد کند تعامل با کودکان دیگر نیز میتواند چنین فرصت هایی را به وجود آورد .

برونر با نظریه یادگیری اکتشافی پیازه موافق بود، یکی از مفاهیم کلیدی برونر برنامه آموزش حلقوی است این برنامه باعث رشد مفاهیم از ساده به پیچیده میشود، برونر چنین استدلال میکند همان گونه که رشد فکری از مرحله ی حرکتی به مرحله ی نمادین و بعد به مرحله ی کلاسیک میرسد برنامه ی آموزشی نیز باید از تجربه ی فیزیکی مفهوم به دیداری عینی و در آخر به باز نمایی سمبولیک برسد.

دو مفهوم کلیدی توسط ویگوتسکی مطرح شد که رابطه ی خاصی با تعلیم و تربیت دارد: ۱- منطقه ی مجاور رشد ۲- یادگیری یاری بخش.

ویگوتسکی خاطرنشان میکند که آموزش موثر زمانی ممکن است که سطح آموزشی فقط کمی جلو تر از سطح رشد کودک باشد و اگر شخص به حال خود رها شود تا به تدبیر و شیوه خود آموزش ببیند بعید است بتواند استعداد های خود را توسعه دهد.

با تشکر از حسن توجه شما عزیزان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل دوم

رفتارگرایی و انسان گرایی

مدرس مجتبی محمودی نودژ

A decorative background on the left side of the slide featuring pink cherry blossoms and green stems with small buds. The flowers are in various stages of bloom, with some fully open and others as buds. The colors range from light pink to a deeper magenta.

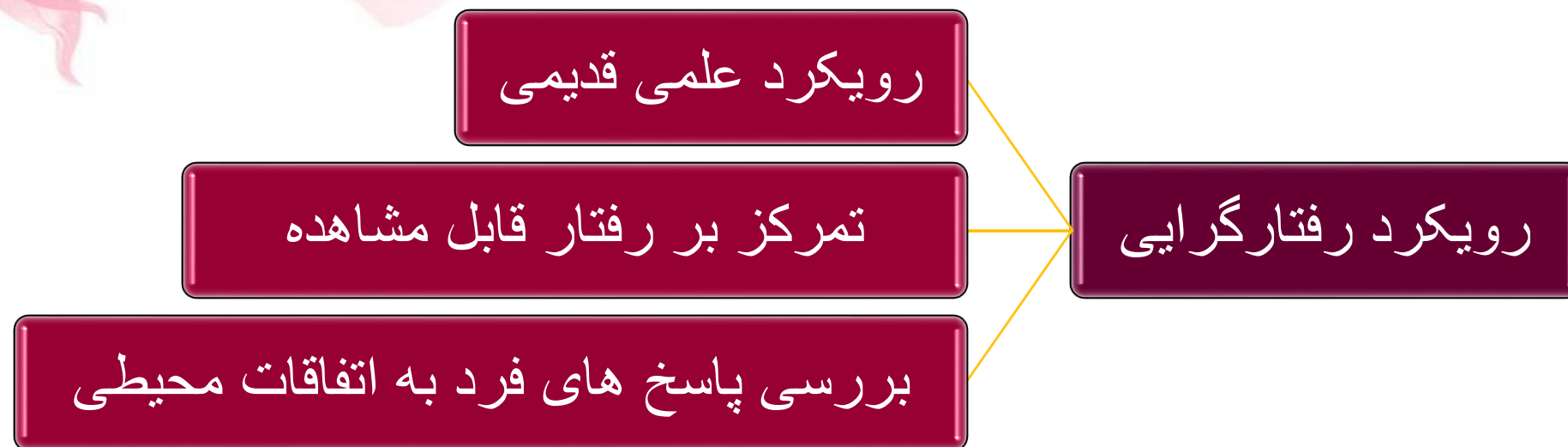
فهرست:

رویکرد رفتارگرایی

کاربرد رفتارگرایی

رویکرد انسان گرایی

کاربرد انسان گرایی

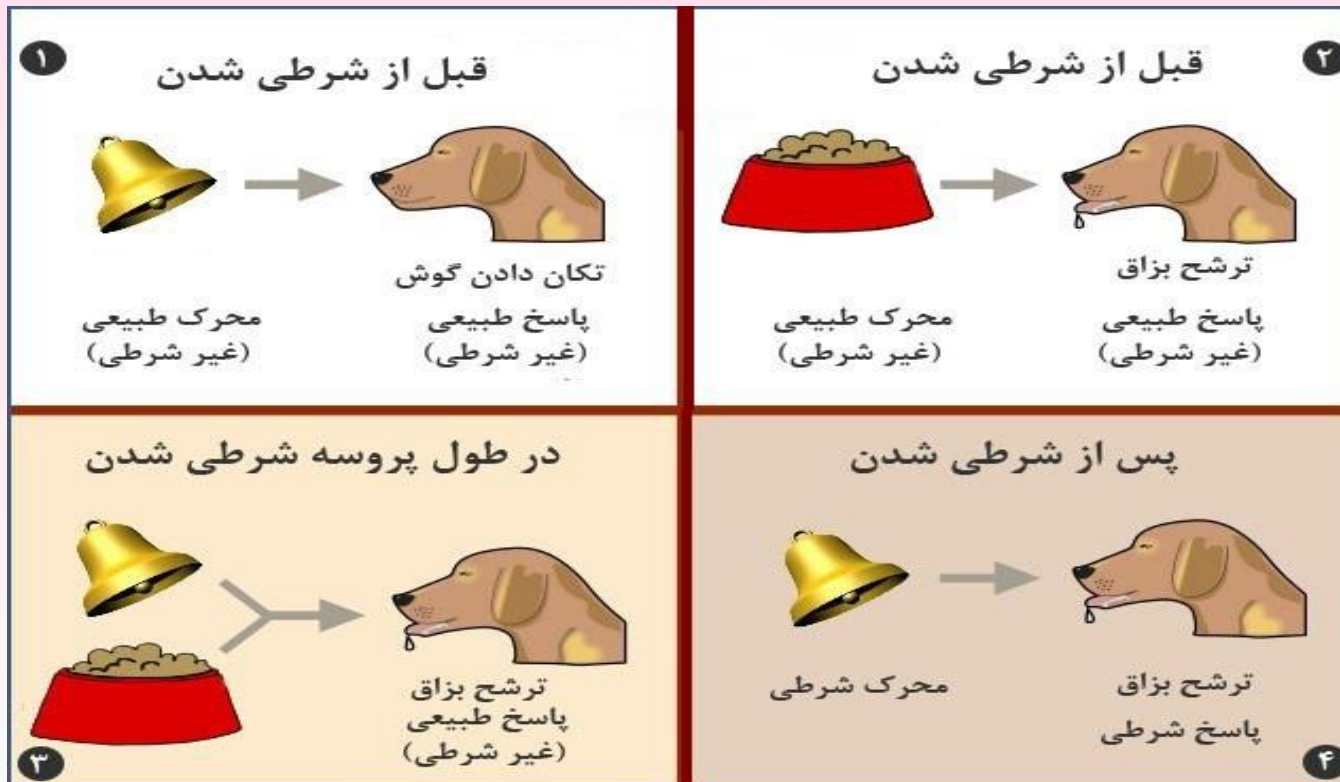
روانشناسان برجسته این رویکرد: واتسون، پاولف، اسکینر

پاولف (روانشناس روس ۱۹۳۶ - ۱۸۴۹)

تئوری پاولف: شرطی سازی کلاسیک

آزمایش پاولف:

محرک غیر شرطی

محرک شرطی

کاربرد اصلی قواعد پاولف:

بررسی واکنش های هیجانی در پروسه آموزش و پرورش

مثال واکنش هیجانی آموخته شده:

یادگیری هر مهارتی، نیازمند فرآیندهای شناختی

تاثیر انگیزه افراد و باورشان درباره آموختن و توانایی های خود

موثر بودن تجربه هیجانی مثبت و منفی در روند یادگیری فرد

ارزیابی شرطی سازی
کلاسیک

اسکینر (روانشناس آمریکایی ۱۹۹۱-۱۹۰۳)

تئوری اسکینر : شرطی شدن کنش گر

- ❧ تاکید بر تاثیر شرایط یا واکنش های محیطی بر کنترل رفتارهای فردی
- ❧ رفتارهایی که تشویق می شوند پر تکرار و واکنش هایی که تنبیه به همراه دارد کم تکرار
- ❧ پیچیدگی این تئوری در تفاوت نتیجه تنبیه و پاداش در افراد مختلف
- ❧ در نظر گرفتن موقعیتی که یادگیری در آن رخ می دهد
- ❧ نتایج رفتار پیشین باید قبل از تحلیل و بررسی رفتار خاص بررسی شود.(رویکرد ABC)
- ❧ تمایز بین تقویت مثبت و منفی

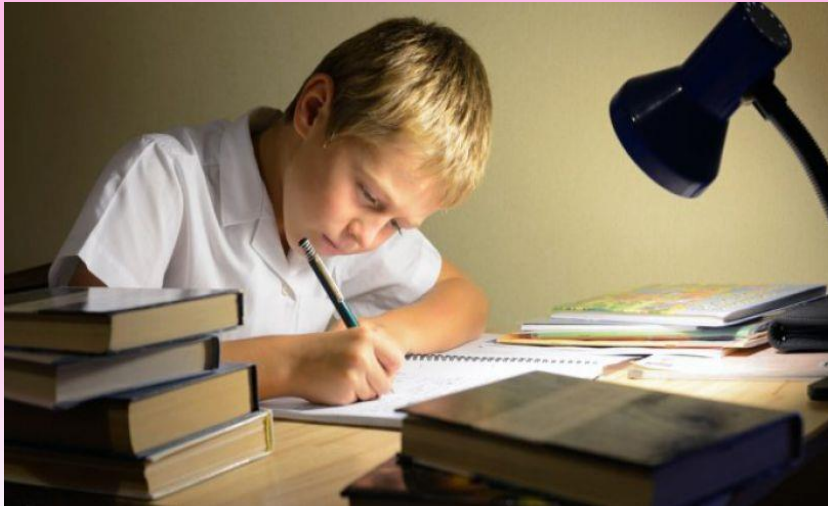
تقویت مثبت و منفی:

هر دو نوع تقویت احتمال وقوع مجدد واکنش را افزایش می دهند اما تاثیر آنها متفاوت است.

تقویت مثبت: فرد رفتاری که نتیجه دلخواه به همراه داشته باشد را تکرار می کند.

تقویت منفی: فرد از رفتاری که تجربه منفی به در بر داشته اجتناب می کند.

نمونه ای از تقویت مثبت و منفی:

برنامه زمان بندی برای تقویت:

❧ تاکید اسکینر بر برنامه های متناوب در روند یادگیری

❧ رفتاری که طبق یک برنامه تقویتی متناوب ایجاد شود در برابر خاموشی مقاومت می کند.

❧ تقسیم بندی رفتارهای پیچیده به رفتارهای کوچکتر و تقویت بخش های کوچکتر به صورت انتخابی

شکل دهی رفتاری: مهارت پیچیده فرآیند تقویت انتخابی بخش های کوچکتر

ارزیابی شرطی سازی کنش گر:

❧ علاوه بر حیوانات انسان ها نیز در حیطه آزمایش بودند.

❧ انتقاد به این رویکرد به دلیل نگرش ماشینی با انسانیت

❧ به عوامل عاطفی و شناختی غیرقابل مشاهده و پنهان توجه نمی شود.

❧ در مواردی که نمی توان از افراد درباره احساس و نوع افکارش پرس وجو کرد کاربرد دارد.

❧ در دهه ۱۹۶۰ تشخیص این موضوع که در فرآیند یادگیری ((وجود پاداش های ملموس و قابل مشاهده

ضروری نیست)) توجه روانشناسان را به تئوری دیگری هم چون نظریه پیازه جلب کرد.

ژان پیاژه (روانشناس سوئیسی ۱۹۸۰ - ۱۸۹۶)

نظریه پیاژه: یادگیری رشد شناختی یا شناخت تکوینی

پیاژه یادگیری را بر اثر رشد و تکامل ذهنی و تعامل با محیط اجتماعی و مادی ممکن می داند.

رشد روانی و فکری یادگیرندگان را معلول چهار چیز می داند:

(۱) رشد طبیعی و زیستی (۲) تجربه در محیط مادی (۳) تجربه در محیط اجتماعی (۴) تعادل

کاربردهای رفتار گرایی:

- ❧ کنترل رفتارهای فرد از طریق پیش آمدهای محیطی
- ❧ تشویق موجب افزایش تکرار و تنبیه موجب کاهش تکرار در آینده خواهد شد.
- ❧ استفاده مستقیم از تئوری یادگیری در جهت ارتقای یادگیری دانش آموزان
- ❧ امکان تحلیل رفتار معیوب دانش آموزان و بررسی نتایج آن رفتار
- ❧ ارائه راه حل مناسب برای رفتارهای بعدی دانش آموز و پیش بینی نتایج آن
- ❧ بررسی کاربرد تقویت مثبت در شکل دهی پاسخ های مثبت و مطلوب در همه موارد

ارزیابی کاربردهای رفتارگرایی:

❧ اعمال تقویت کننده ها در مدارس بدون بررسی دقیق آن چه برای یادگیری موثرتر لازم است.

❧ کاربرد مفید تئوری اسکینر، شیوه بررسی و تحلیل آگاهانه رفتار دانش آموز توسط معلم است.

❧ اسکینر به مفهوم آموزش کل کلاس توجه داشت.

❧ اعتقاد به یادگیری بدون خطا

❧ معلمان باید اهداف روشنی برای آنچه آموزش می دهند داشته باشند تا دانش آموزان متناسب با استعداد

خود پیشرفت کنند.

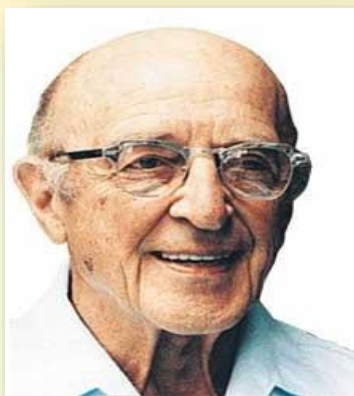

نقطه مقابل رفتارگرایی

رویکرد انسان گرایی

تاکید بر دنیای ذهنی خصوصی و غیرقابل مشاهده فرد

کارل راجرز (روانشناس آمریکایی ۱۹۸۹ - ۱۹۰۲)

بنیان گذار جنبش انسان گرایی (درمان غیر مستقیم یا مرجع محور)

هدف از بشر بودن خودشکوفایی است

درک دیگران از طریق برقراری رابطه خاص

تعبیر انسان ها از تجربه هایشان منحصر به فرد است

باورهای راجرز

🌸 طبق اظهارات شن بوم و هندرسون (۱۹۹۰) راجرز دیدگاه درمانی خود را به حوزه یادگیری تعمیم داد.

عقاید راجرز درباره یادگیری:

❧ هر چیز را که بتوان به دیگری یاد داد در رفتار او بی نتیجه و بی اثر است.

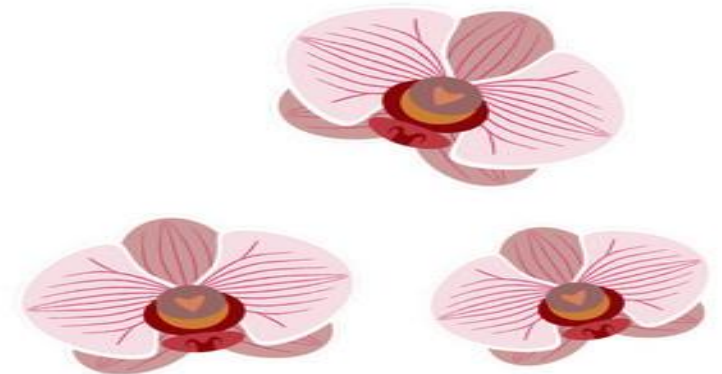
❧ تنها یادگیری خوداکتشافی یا خودآموزی بر رفتار تاثیر گذار خواهد بود.

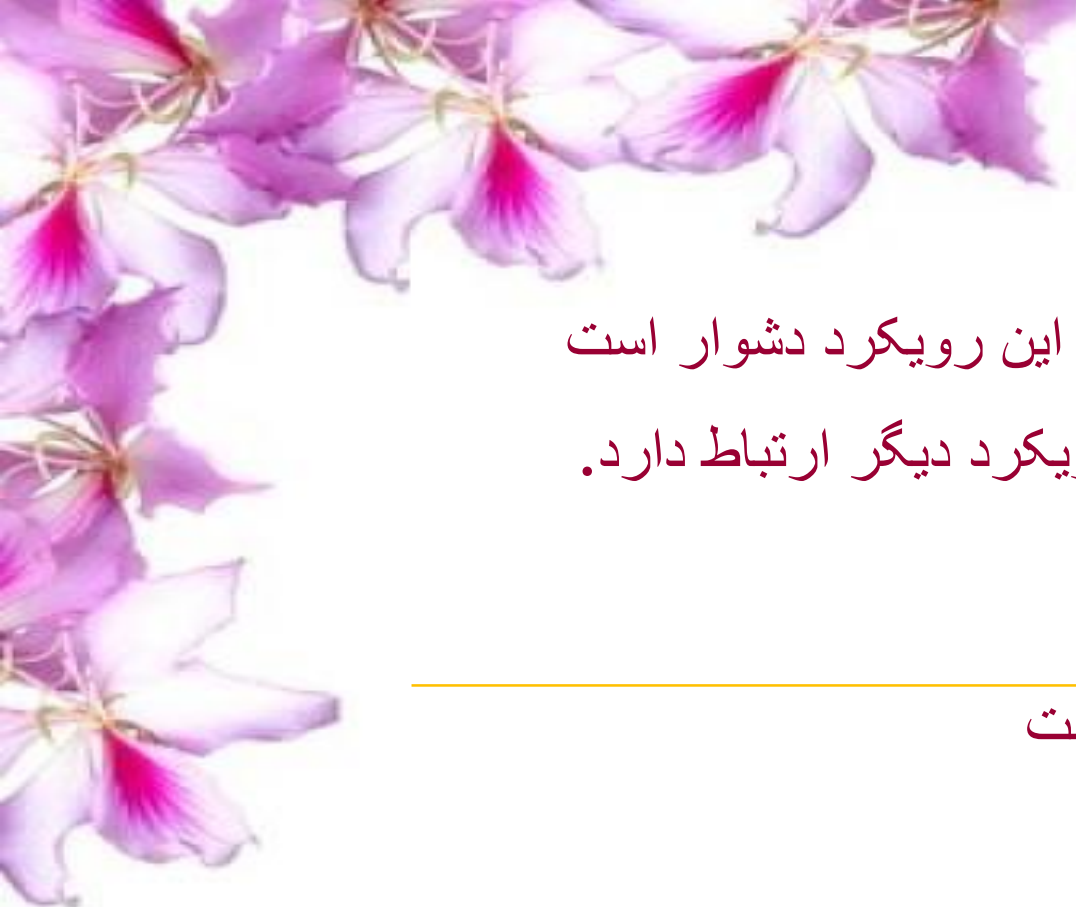
❧ آموزش اجباری ما را از یادگیری دور می کند. (تنها شرایط یادگیری فراهم شود.)

❧ نمره دادن و جایزه گرفتن ما را از یادگیری دور می کند. (تنها به یک فرآیند

مستمر در یادگیری علاقه مندند.)

❧ امتحانات ما را از یادگیری دور می کند، تنها موارد غیر ضروری یادگیری را اندازه می گیرند.

کاربردهای رویکرد انسان گرایی:

طبق نظر کرشن بوم در سال ۱۹۷۵، تعریف تعلیم و تربیت در این رویکرد دشوار است زیرا تعلیم و تربیت اصطلاح چترمانندی است که با چندین رویکرد دیگر ارتباط دارد.

۱ برنامه ریزی تحصیلی با محتوای انسان گرایانه

- برنامه ریزی آموزشی با زندگی دانش آموزان در ارتباط است

۲ برنامه ریزی آموزشی با فرآیند انسان گرایانه

- محور کار شامل تمرکز بر روی تمام دانش آموزان و آموزش مهارت زندگی به آنهاست

۳ مدارس انسان گرایانه و ساختارهای گروه

- تغییر ساختار مدارس به گونه ای که نظام آموزشی مطابق با رویکرد انسان گرایانه باشد

اجرای این رویکرد در سطح یک کلاس:

☞ انتخاب تمرینات کلاسی و فعالیت های روزانه آموزشی توسط دانش آموزان

☞ تاکید آموزش بر یادگیری مطالب مهم برای دانش آموزان

☞ تمرکز بر مهارت های زندگی شامل: ۱) مهارت تفکر سازمان یافته

۲) مهارت های فردی (مشارکت و ارتباط بین فردی

موثر)

☞ فعال بودن دانش آموزان در تنظیم اهداف شخصی و نظارت بر برنامه ریزی آموزشی

و ارزیابی پیشرفت خودشان

☞ معلم کنترل کننده فرآیند آموزش نیست بلکه نقش تسهیل گر را دارد و به عنوان

یادگیرنده در کلاس حضور دارد.

مثال هایی برای برنامه ریزی آموزشی فرآیند انسان گرایانه

یادگیری مشارکتی

کلاس های آموزش مهارت های هیجانی

یاد گیری مشارکتی:

جانسون و همکارانش در سال ۱۹۸۴ چهار عنصر برای آموزش مشارکتی مطرح کردند:

مسئولیت های فردی

وابستگی متقابل مثبت

تعاملات چهره به چهره

توسعه مهارت های گروه کوچک و مهارت های بین فردی

The slide features a decorative border of pink orchid flowers in the corners. The top-right corner has a large, detailed orchid. The bottom-left corner has a cluster of orchids. The top-left corner has a small orchid bud. The bottom-right corner has a small orchid bud. The text is centered in the white space.

ارزیابی یادگیری مشارکتی:

الف) هماهنگ کننده بین: ۱) نیاز به آموزش و دستاورد های تحصیلی
۲) نیاز به مهارت های زندگی و دستاوردهای فردی

ب) در آموزش به کودکان کم توان که در مدارس عادی درس می خوانند بسیار
کارآمد می باشد.

کلاس های آموزش مهارت های هیجانی:

هدف این رویکرد یاد دادن مهارت های هیجانی به جای شناساندن نقش هیجانات و احساسات در یادگیری طبق نظر گلمن (۱۹۹۶): برنامه های آموزش مهارت های هیجانی موفقیت دانش آموزان را بهبود می بخشد.

این برنامه ها عبارتند از:

- (۱) خودآگاهی هیجانی
- (۲) مدیریت هیجانی
- (۳) استفاده مفید از هیجانات و ارتباط نزدیک آنها باهم

ارزیابی روش انسان گرایانه:

❧ در طول دوره تحصیلی می تواند به عنوان روش تدریس یا شیوه ارتباط بین فردی ویژه مورد استفاده قرار گیرد.

❧ تفاوت روش های تدریس پیشنهادی برونر، پیاز، اسکینر، ویگوتسکی و راجرز

❧ معلم می تواند برای دانش آموزان خاص و دروس خاص از روش های متفاوتی استفاده کند.

❧ معلم می تواند از روش های ترکیبی استفاده کند.

خلاصه:

- ✍ تمرکز یادگیری به رفتارهای قابل مشاهده در رویکرد رفتارگرایی
- ✍ اهمیت شرطی سازی کلاسیک در یادگیری پاسخ های شرطی شده هیجانی
- ✍ دو کاربرد مفید عملیات شرطی سازی: (۱) نتایج رفتار پیشین (۲) فرم دهی رفتاری
- ✍ تاکید بر تجربیات درونی و نقش احساسات در پروسه یادگیری در رویکرد انسان گرایانه
- ✍ دو کاربرد مفید رویکرد انسان گرایانه: (۱) یادگیری مشارکتی (۲) کلاس های آموزش هیجانی

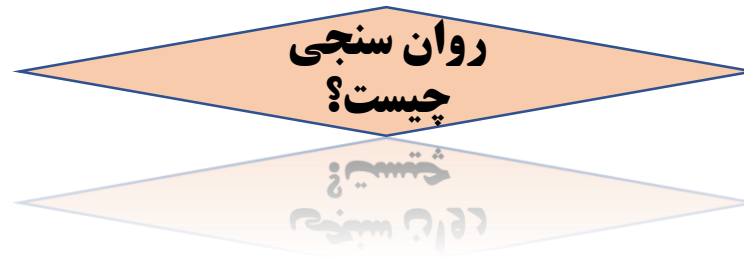
هدف آموزش، افزایش دانش کودکان نیست. بلکه خلق فرصت‌های جدید برای کودکان جهت کشف کردن و آفریدن است. ساختن انسان‌هایی که از توانایی خلق چیزهای جدید برخوردار باشند.

ژان پیاژه

مدرس مجتبی محمودی نودژ

ارزشیابی فرم های متنوعی دارد مثل تست هوش، تست استعداد، تست های ارزشیابی استاندارد ملی و تست های غیر رسمی .

در رابطه با محدودیت های ارزشیابی بحث های زیادی وجود دارد، برخی بر این باورند که هوش، مفهومی انتزاعی است و نمی توان آن را چنان که باید شاید اندازه گیری کرد، عده ای دیگر معتقدند که ارزشیابی های مدارس باعث ایجاد جو رقابتی بین دانش آموزان می شود

- واژه روانسنجی دو معنا دارد: **در معنای اول** روانسنجی به هر نوع تست روانی گفته می‌شود و می‌تواند شامل ارزشیابی جنبه‌های مختلف شخصیت و هوش و استعداد فردی، که شاخص مهمی برای ورود به حرفه‌های مختلف است، باشد **در معنای دوم** روانسنجی بهره‌گیری از اصول ریاضیات و آمار در داده‌های روانشناسی است.

- این اصول عبارتند از:

- **۱- هنجاریابی:** یعنی اینکه یک تست در جامعه نمونه اجرا می‌گردد و بر اساس نتایج تست مزبور، سطوح مختلف عملکرد در آن جامعه تعیین می‌شود. به طور مثال: چه نمراتی بیانگر رتبه الف و چه نمراتی بیانگر رتبه ب می‌باشد.

- **۲ قابلیت اعتماد:** به معنی ثبات اندازه گیری است و از چندین بعد قابل ارزیابی است:
- الف- تست مجدد: به میزان تشابه نمره یک فرد در یک موقعیت با نمره همان فرد در موقعیت دیگر اشاره دارد.
- ب- میزان تشابه میان تست ها یا فرم‌های دیگر اندازه گیری: که هدف شان اندازه گیری یک ساختار است.
- س- میزان توافق تصحیح کنندگان در معیار نمره گذاری.
- د- میزان ثبات نمره گذاری تصحیح گر در طول زمان نمره گذاری
- ک - ثبات درونی تست، این روش مقایسه نمرات نیمی از تست با نمرات نیمه دیگر تست است و روش دو نیمه کردن نامیده می شود

۳- اعتبار : اعتبار یک تست ،میزان واقعیت سنجی یک تست است .آیا آزمون واقعاً همان چیزی را که مدعی اندازه گیری آن است می‌سنجد؟ به این اعتبار **اعتباری ساختاری** می‌گویند.

که به دو بخش **اعتبار محتوا و اعتبار پیش‌بینی** تقسیم می‌شود:

اعتبار پیش‌بینی: منظور این است که نتایج یک آزمون تا چه حد می‌توانند نتایج آزمون بعدی را پیش‌بینی کند. مثال: نمرات دیپلم یک فرد تا چه حد می‌تواند میزان موفقیت او را در آزمون کنکور پیش‌بینی کند؟

اعتبار محتوا: اندازه‌گیری مقیاسی است که باید در حوزه دانش خاصی، سطح معلومات فرد را مورد ارزیابی قرار دهد. مثال: در آزمونی که در مورد تاریخ مصر باستان است ،اگر یک فرد امتیاز بالایی کسب کند ،آیا واقعاً درباره تاریخ مصر باستان اطلاعات بیشتری دارد ؟

تجزیه و تحلیل اجزای تست بخش های مختلف یک تست را بر حسب تعداد دانش آموزانی که در آن بخش پاسخ صحیح و یا غلط دادند می‌توان مورد تحلیل قرار داد. این روش تحلیلی را می‌توان در همه دروس و رشته های علمی به کار برد.

تست هوش

اولین تست هوش در سال ۱۹۰۵ توسط بینه و سیمون تهیه شد، هدف آن ابداع تستی بود که هوش را مورد سنجش قرار دهد، آنها امیدوار بودند که بتوانند بر اساس این تست تفاوت بین کودکانی که می توانند در مدارس معمولی آموزش ببینند و کودکانی که نیاز به آموزش خاص دارند و نیز کودکانی که آموزش پذیر نیستند و نیازمند سازماندهی آموزشی هستند را مشخص کنند.

تست های هوش بر اساس فرضیه هوش عمومی (g) ساخته شده است، اما به موازات هوشی عمومی، هوش اختصاصی (s) نیز وجود دارد که بر فعالیت های خاصی تاثیر می گذارد، بنابراین در هر فعالیت هوشی علاوه بر فاکتور هوشی (g) فاکتور (s) نیز به دخالت دارد.

نکته اساسی در رابطه با تست های هوش این است که هدف آنها اندازه گیری توانایی بالقوه فرد است، نه اندازه گیری نتیجه آموزش های ویژه. تست های هوش اکتسابی، تست هایی هستند که بعد از ارائه آموزش های ویژه به افراد داده می شود، این تست در حقیقت اندازه گیری نتایج آموزش های خاص می باشد

مقیاس وکسلر

یکی از تست های هوش که به طور گسترده ای مورد استفاده قرار می گیرد، مقیاس وکسلر است.

مقیاس وکسلر نمونه ای از تست انفرادی است که یک روانشناس آن را با دانش آموزی خاص اجرا می کند. مقیاس هوشی وکسلر شامل دو مقیاس **کلامی و غیر کلامی** است و هر مقیاس از تعداد تست های فرعی تشکیل شده است.

مقیاس کلامی، نحوه عملکرد فرد در تست های فرعی واژگان و درک مفاهیم را اندازه گیری می کند و به صورت شفاهی اجرا می شود، در مقیاس عملی وکسلر افراد باید بلوک ها، تصاویر و ابزارهای دیگر را مرتب و دستکاری کنند و هر تست فرعی نمره ای جداگانه دارد.

جدول ۲ - ۳ تست هوش وکسلر

مقیاس عملی

مقیاس کلامی

- اطلاعات و درک مفاهیم: درک معنای قوانین و مفاهیم اجتماعی با مطرح کردن سؤالاتی نظیر:

شما چند چشم دارید؟

چرا مردم بعد از بارش برف چکمه به پا می کنند؟

- حساب کردن: (محاسبه ی ذهنی اعداد)

- تشابهات: (تست استدلال شفاهی)

شباهت یک موز و یک سیب چیست؟

- لغات: توانایی فرد در تشخیص معنی لغات، مثلاً " (لغت الماس یعنی چه؟)

- فراخنای ارقام: ارزیابی حافظه ی کوتاه مدت

- تکمیل تصاویر: (توانایی یافتن اجزای گم شده ی تصویر مثل دستگیره ی یک در که یک طرف آن کنده شده)

- مرتب کردن تصاویر: (فرد باید یک سری تصاویر را چنان مرتب کند که یک داستان معنی دار بسازد)

- طراحی بلوک: (یک تست ساختاری، شامل دست کاری مکعب ها، نمایش طرح های دو بعدی)

- پازل و حل معما

- کدگذاری: (شامل ترسیم یک سمبل مناسب یا اعداد مناسب برای نشان دادن یک شکل)

تست‌های توانایی شناختی (CAT)

- این تست، یکی از تست‌های گروهی است، یعنی تست‌هایی که می‌توان با یک مداد و کاغذ، در یک زمان، با تعداد زیادی از افراد اجرا کرد.
- این تست‌ها برای کودکان ۳ تا ۱۱ ساله تدوین شده است. و توانایی‌هایی را در حوزه‌های خاصی اندازه می‌گیرد. استدلال کیفی به توانایی فرد در استفاده از اعداد و سمبل‌ها مربوط می‌شود این مقیاس توانایی بالقوه در علوم و ریاضیات را نشان می‌دهد، مثلاً از یک دانش‌آموز می‌خواهند توضیح دهد: چگونه دو مفهوم عددی به هم مرتبط هستند؟ و استدلال غیر کلامی به دستکاری اشکال هندسی، فضایی، بدون دخالت کلام، مربوط می‌شود.
- اهمیت تست‌های روانسنجی تشخیص نیاز ویژه: امتیاز کمتر از ۷۰ در تست هوش و کسلر، نشانگر ناتوانی در یادگیری عمومی است، دانش‌آموزانی که دارای Q زیر ۷۰ هستند، معمولاً به آموزش در مدارس خاص نیاز دارند، همچنین اختلاف زیاد بین نمرات تست‌های فرعی و کسلر بیانگر مشکلات یادگیری است. مثلاً یک پسر بچه مبتلا به نارسا خوانی ممکن است در تکمیل و مرتب کردن تصویری و درک مطلب و لغت متوسط یا بالای متوسط باشد، اما در شمارش اعداد به طور قابل توجهی پایین‌تر از حد تعیین شده است.

گروه بندی و تعیین سطح: مدارس از نمرات تست شناختی برای گروه بندی دانش آموزان استفاده می کند، این گروه بندی برای سازماندهی دانش آموزان و قرار دادن آنها در گروه کودکان هم توان، که توانایی های یکسانی دارند مورد استفاده قرار می گیرد.

ارزش تست های فردی و تست های گروهی: وکسلر، یک تست فردی است. از **دو قسمت کلامی و غیرکلامی** تشکیل شده و پاسخگویی به سوالات، نیاز به توانایی خواندن و نوشتن ندارد، اما تست شناختی، یک تست گروهی است و در میان گروه بزرگی از دانش آموزان مدارس اجرا می شود و از نتایج آن برای تهیه اطلاعات، جهت گروه بندی و برنامه ریزی تحصیلی مدارس استفاده می شود.

تست پویا: ماتریسهای گام به گام «راوان» برای ارزیابی توانایی های عمومی است که در تست پویا مورد استفاده قرار می گیرد، یعنی نه تنها توانایی ایجاد شده در فرد، بلکه توانایی های بالقوه او نیز ارزیابی می شود.

- اعتبار: بحث مطرح در این زمینه این است، تستی که هوش را به عنوان یک مشخصه جهانی می شناسد نمیتواند تصویر درستی از معلومات و دانش واقعی فرد را اندازه گیری کند. میلر جونز از «تئوری عملکرد محیطی» و یک تحلیل زمینه ای از عملکرد شناختی بحث می کند، وی معتقد است یادگیری در یک فضای محیط خاصی انجام می گیرد و ضرورتاً به محیط های دیگر تعمیم داده نمی شود، مثلاً بزرگسالانی که در سوپرمارکت ها محاسبات ریاضی مربوط به خرید های شان را به راحتی انجام می دهند در محیط آموزشی مدرسه قادر به انجام این کار نیستند .

قابلیت اطمینان: تست های روانسنجی مدرن، شاخص های پایانی نسبتاً باثباتی دارند و ثبات درونی آنها به روش دو نیمه کردن، سنجیده می شود.

عملکرد در مقابل استعداد: ما می دانیم که بین قابلیت و توانایی های ما با میزان توانایی هایمان در انتقال آنها به دیگران تفاوت وجود دارد، فاکتورهای مختلفی عملکرد ما را تحت تاثیر قرار می دهد که عبارتند از: ۱ **درک سوالات** در واقع تست های شناختی یک تست کتبی است و شرط پاسخگویی به آن، توانایی خواندن و فهمیدن سوالات است.

۲ **بی ثباتی آزمونگر** مقیاس و کسلر یک تست انفرادی است و در یک تست انفرادی، رفتار آزمونگر عامل مهمی است که عملکرد فرد را تحت تاثیر قرار می دهد، امکان دارد آزمونگر از نظر آزمودنی ترسناک باشد و باعث افت عملکرد او شود.

۳ **انتظار از خود** باور و میزان افراد از توانایی های خود در عملکرد آنها تاثیر می گذارد.

۴ **انگیزه ی آزمودنی برای پاسخ دهی** اشتیاق افراد برای موفقیت در تست ها عملکرد آن را تحت تاثیر قرار می دهد.

۵ **فاکتورهای اجتماعی - اقتصادی** تحقیق نشان داده است که هوش، در وضعیت اقتصادی اجتماعی بالا، افزایش می یابد. این رابطه شاید به این دلیل باشد که خانواده های از گروه اجتماعی اقتصادی بالا، می توانند منابعی چون کامپیوتر، اینترنت و کتاب در اختیار فرزندان خود قرار دهند.

جنسیت تفاوت های مهمی در نتایج تست هوش عمومی، بین دو جنس وجود ندارد، اما در تست های هوش اختصاصی، تفاوت های آشکاری دیده می شود، مثلاً افراد مذکر معمولاً در تست های بصری- فضایی امتیاز بالاتری کسب می کنند. اما مونث ها در آزمون های کلامی بهترین عملکرد را دارند.

مسائل مربوط به گروه های قومی - نژادی: بحث های زیادی درباره اختلاف هوشی در گروه های قومی مطرح شده است، اما در این مورد انتقاداتی مطرح شده که آیا تست های هوشی از لحاظ فرهنگی منصفانه هستند یا نه؟ در جوامع غربی نیز بین نمرات هوشی نژاد های تفاوت هایی وجود دارد، اگرچه از همه نژادها، افرادی می توانند در همه سطوح هوشی IQ اقرار گیرند، IQ آمریکاییان سفید پوست بالاتر از آمریکاییان سیاه پوست می باشد.

انواع ارزشیابی عملکرد آموزشی در سنین مختلف

برنامه ی آموزش ملی و مراحل کلیدی

در قانون اصلاح آموزش و پرورش سال ۱۹۸۸ و قانون آموزش و پرورش سال ۱۹۹۶ همه کودکانی که در مدارس دولتی و لزو انگلستان تحصیل می کنند با یستی طبق برنامه درسی کشور آموزش ببینند، برنامه آموزش ملی یک سند جامع و کامل است که نشان می دهد چه موضوعاتی برای کدام مقطع تحصیلی باید تعویض شود.

برنامه آموزش ملی مشروح و مفصل است به طوری که همه موضوعات و اهداف مورد نظر را در مورد هر درس مشخص کرده است، اگر مطالب اهداف آموزشی در درس علوم را در نظر بگیریم که یک موضوع درسی چگونه باید مراحل کلیدی تدریس و سپس ارزشیابی شود.

روش های ویژه برای ارزشیابی عملکرد آموزشی

ارزشیابی تکوینی بازخوردهای مکرر روزانه به منظور کمک به یادگیری دانش آموزان .

ارزشیابی اجمالی تصویری کلی از توانایی های آموزشی یک فرد در یک زمان خاص.

ارزشیابی مرجع ملاک در این ارزشیابی فرد با دیگران مقایسه نمی شود اما برای قبول شدن باید از عهده همه ملاک های آموزشی تعیین شده برآید، مثلاً امتحان رانندگی .

ارزشیابی مرجع - نرم راد شرکت کننده در آزمون در یک تکلیف مشخص با یکدیگر رقابت می کنند و این روند به افراد اجازه می دهد تا با هم مقایسه شوند مانند همه تست هایی که آزمودنی ها امتیاز کسب می کنند مثل تست هوش

اهمیت و محدودیتهای ارزشیابی

اعتبار و ارزشیابی معتبر

یکی از محدودیت های ارزشیابی این است که نمی دانیم آیا ارزشیابی مورد نظر دارای اعتبار است یا خیر؟

یکی از راه های درک مفهوم اعتبار این است که آیا آزمون واقعاً یادگیری شاخص های مورد نظر ما را می سنجد یا نه؟

وینگز معتقد است که ارزشیابی ها رقابت های صحیح و شرایط محیط را منعکس می کنند بنابراین بهتر است به جای ارزشیابی معتبر عملکرد فردی مورد توجه قرار گیرد.

فصل ۴

نام درس: روانشناسی کاربردی
موضوع: نیازهای آموزشی ویژه
دانشگاه فاطمه الزهرا بندرعباس
مدرس: مجتبی محمودی نودژ

به نام آن که روانشناس حقیقی عالم است

عنوان : بررسی نیاز های آموزشی ویژه

مقدمه : مدارس برای ارزشیابی دانش آموزان که نیازمند آموزش ویژه باشند ، در یک سطح عمومی از دستور العمل یا کد اجرایی که سند دولتی می باشد استفاده می کنند .
این کد، تابع یک مدل مرحله ای است که هر مرحله شامل سطوح متفاوت و معناداری از کنترل، نظارت و درمان است .

❖ کودکانی که به نظر می رسد نیاز آموزشی خاص دارند، برای استفاده از طرح آموزشی انفرادی، با یک توصیه نامه از جریان آموزش عمومی کنار گذاشته می شوند.

طرح مقدماتی شناسایی بچه های نیازمند به آموزش ویژه :

هر کودکی مشکل یادگیری داشته باشد بایستی برای تهیه ی برنامه ی آموزشی ویژه شناسایی و به بخش آموزش های ویژه ارجاع داده می شود.

یک کودک مشکل یادگیری دارد اگر :

❖ در مقایسه با اکثریت کودکان هم سن خود، دارای ناتوانی قابل توجهی در یادگیری است.

❖ امکان استفاده از تسهیلات آموزش عمومی را برای او به تعویق انداخته و یا غیر ممکن می کند.

رویکرد جدید برای
ارزشیابی: سیستم
مسیر کلیدی

مرحله اول: ارزیابی و اقدام

در این مرحله همه ی افراد مسئول در جریان آموزش باید در جریان پیشرفت تحصیلی، اجتماعی و یا رفتار های هیجانی فرد قرار گیرند. در مورد پیشرفت تحصیلی نگرانی زمانی آغاز می شود که یک کودک نتواند در روند آموزش عمومی مدارس به سطح مناسب موفقیت دست یابد که در این صورت نام او در لیست نیازمندان آموزش ویژه ثبت می شود. یک کودک ممکن است یک یا چند ماه در مرحله اول بماند و یا وارد مرحله دوم شود.

مرحله دوم: معرفی نامه برای برخورداری از خدمات حمایتی و آموزش ویژه

در این مرحله بخش هماهنگد کننده ی نیاز های آموزشی به همراه معلم کودک،

مسئول تهیه برنامه ی ارتقای یادگیری کودک می شوند. مسیر کلیدی در این مرحله آماده سازی تولید، اجرا و بازنگری طرح آموزش فردی است.

❖ تهیه ی برنامه ی آموزش، انفرادی دیگر متخصصان نیز استفاده می شود

مرحله سوم: نقش مستقیم عوامل حمایتی

در این مرحله اگر هنوز نگرانی در مورد تامین نیاز های آموزش خاص کودک وجود داشته باشد معلمان و بخش هماهنگ کننده ی آموزش ویژه درخواست کمک های حمایتی بیشتری خواهند کرد که شامل حالت متخصصان دیگر و روانشناس، تربیتی، ... باشد.

مرحله چهارم: ارزشیابی رسمی توسط مسئولین آموزش و پرورش

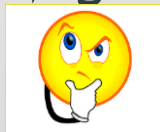
در این مرحله روانشناس تربیتی مشخص خواهد کرد که کودک به ارزشیابی رسمی نیاز دارد یا نه؟ ضمن اطلاع به والدین، مسئولین آموزشی درباره ی نیاز های ویژه کودک به تبادل اطلاعات با والدین، گزارش های مدرسه روانشناس تربیتی و گزارش های پزشکی می پردازند؛ بر همین اساس به یک تصمیم قطعی می رسند که آیا اقدامات بخش نیاز آموزشی ویژه آغاز شود یا نه.

مرحله پنجم: صدور معرفی نامه ی نیاز های آموزشی ویژه

معمولا والدین به مدت ۱۲ هفته بعد از ارزشیابی باید در انتظار صدور معرفی نامه و ارجاع به بخش نیاز های آموزشی ویژه بمانند. بر اساس این معرفی نامه که سندی قانونی و رسمی است، چگونگی تامین منابع و امکانات آموزش انفرادی طراحی می شود و امکانات بیشتری در اختیار کودک نیازمند قرار می گیرد.

چه کسی به
آموزش ویژه
نیاز دارد؟؟

بیش فعالی

ناتوانی جسمی

ناتوانی در یادگیری

اهداف آموزشی باید دقیقاً مربوط به حوزه های مشکل دار کودک باشد.

شیوه های پیگیری

نگهداری امور ثبت شده

تنظیم جلسات
ملاقات متعدد

بازنگری

آموزش به افرادی
که قادر به ایجاد
ارتباط نبوده اند

کودکان اوتیسم و
برخی بزرگسالان

ارتباطی
تبادل

تصویر

دیدن و
انتخاب

+

ساخت کارت
و تحویل آن

=

جمله سازی

باندو فراست مطالعاتی در سطح پیش دبستانی با
۸۵ بیمار مبتلا به اوتیسم که بالای ۵ سال سن
داشتند انجام دادند. یافته ها عبارتند از :

✓ تقریباً همه بچه ها در ماه اول استفاده از یک تصویر مرتبط با یک
درخواست را آموختند.

✓ ۹۵٪ بچه ها چگونگی استفاده از دو تصویر یا بیشتر را یاد گرفتند.

✓ ۷۶٪ با کمک برنامه آموزشی تا حدی در تکلم پیشرفت کردند.

ترک مدرسه

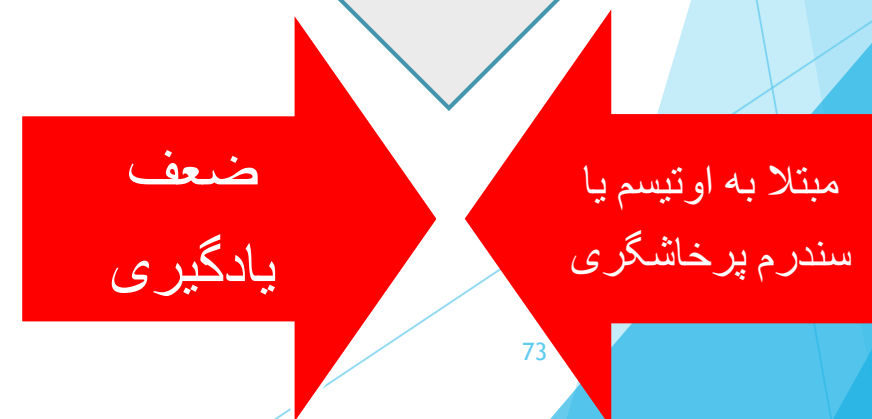
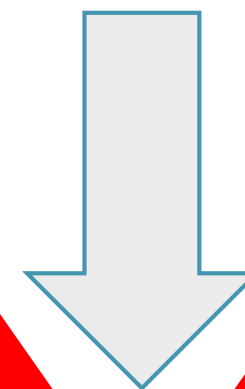
ورود به بازار کار

آموزش بیشتر

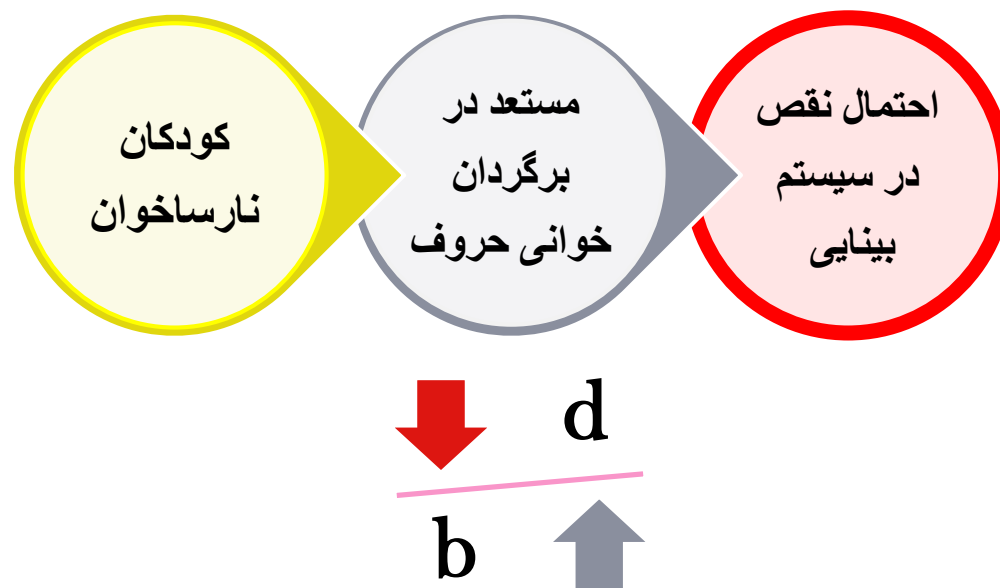
برنامه مهارت های

اجتماعی :

- ✓ ملاقات و احوالپرسی
- ✓ ارتباط چشمی مناسب
- ✓ ملاقات های صمیمانه
- ✓ داشتن ارتباط قابل قبول
- ✓ مهارت های گفتگو

نارساخوانی : اختلالی است که فرد، علی رغم برخورداری از آموزش عمومی، هوش کافی و موقعیت اجتماعی-فرهنگی مناسب، در یادگیری خواندن مشکل دارد.

نارساخوانی باید به عنوان کمبودی در
تکمیل فرایند زبانی به ویژه مشکلات
مربوط به رمز گشایی آواشناسی مورد
توجه قرار گیرد.

شایدتوس به ادامه
تحقیقات درمورد
کودکان نارساخوان
پرداخت...

واج: بمایر زبانی یا واحد های
صوتی اند که در ترکیب ساخت
کلمات نقش دارند

نوشتاری مشابه لغات مهارتی است
که برای خواندن و نوشتن ضروری

Kuh

aah

tuh

مشکلی که در خواندن و نوشتن زبان انگلیسی وجود دارد این است که اغلب کلمات نوشته نمی شوند و نوشتار های متفاوت صدای یکسانی دارند.

Key/ey

Me/e

People/eo

See/ee

Eat/ea

Thief/ie

مدل الیس برای
خواندن افراد مبتلا به
نارساخوانی

سیستم تحلیلی بصری

به کار گیری واژگان بصری

سیستم معنایی

تولید واژگان گفتاری

سطح واجی

گفتاری

الیس تمام عناصر

را ضروری می

داند ولی خاطر

نشان می کند که

اگر اشکالی در

یکی از عناصر

خواندن به وجود

آید خواندن را غیر

ممکن نمی کند

ولی باعث

مشکلات بیشتری

می شود؛

بطوریکه انتخاب

روش درمانی را

سخت تر می کند.

برای شناخت علل نارساخوانی باید به مراحل عادی خواندن توجه کنیم.

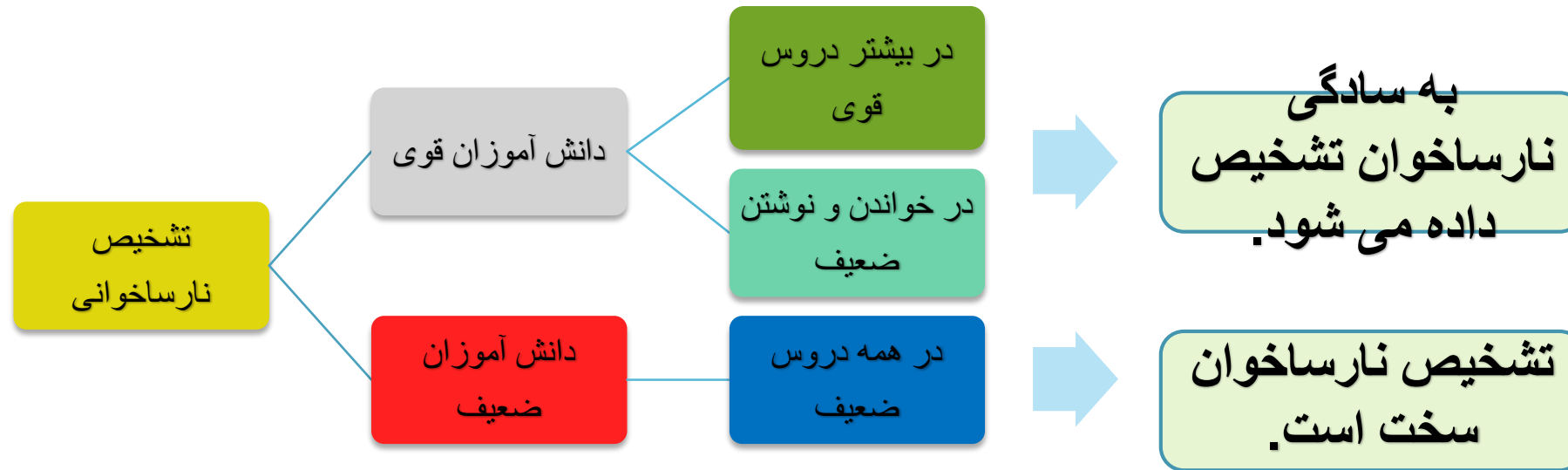
مراحل

کلمات به محض مشاهده
شناسایی می شوند.

بچه ها در استفاده از آوا
ها پیشرفت می کنند.

اگر کودک از هماهنگی صدا و
نوشتار کلمه برای خواندن استفاده
کند دچار اشتباه خواهد شد.

اگر کودکی در خواندن یا نوشتن مشکل داشته باشد باید مداخله صورت گیرد.

عوارض نارساخوانی

- خواندن و هجی کردن از مهارت های اصلی و پیش نیاز پیشرفت در تحصیلات عمومی

است.

- برای کسب پیشرفت تحصیلی، استعدادی برای خواندن و هجی کردن لازم است.

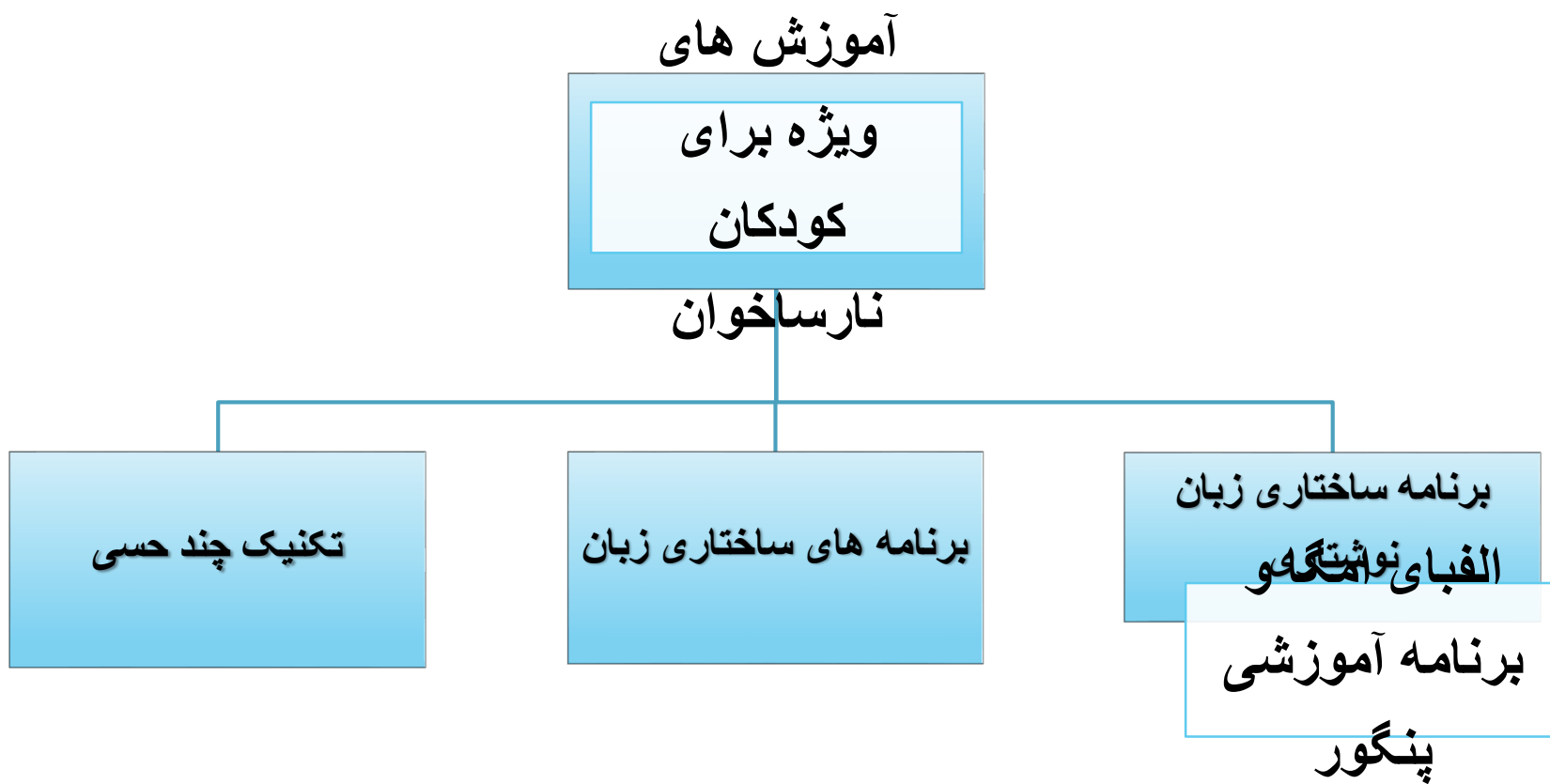

- اگر تشخیص به درستی صورت نگیرد ممکن است عوارض منفی ثانویه بروز کند.

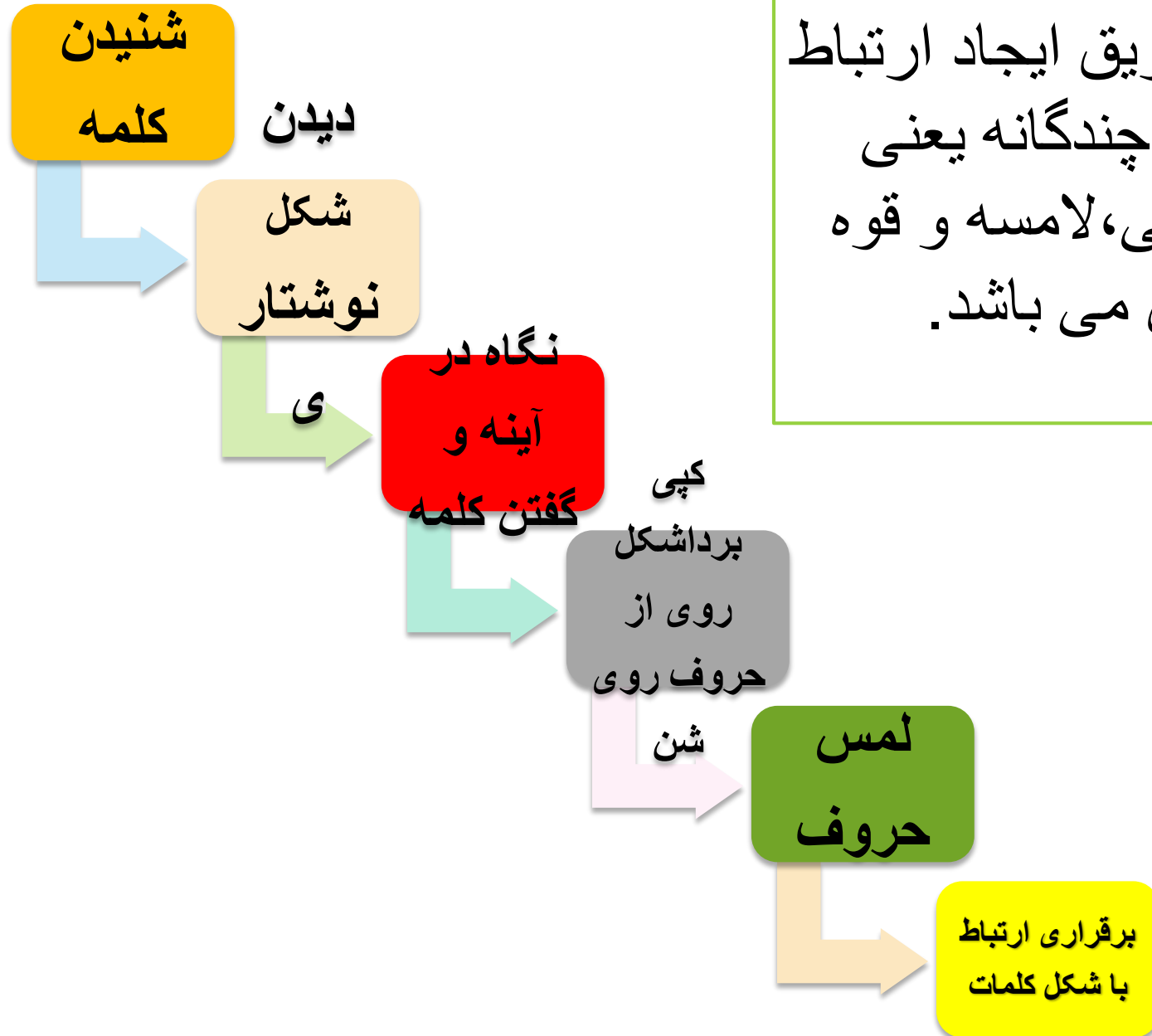

معلم، کودک را نسبت به همکلاسی هایش ناتوان می بیند.

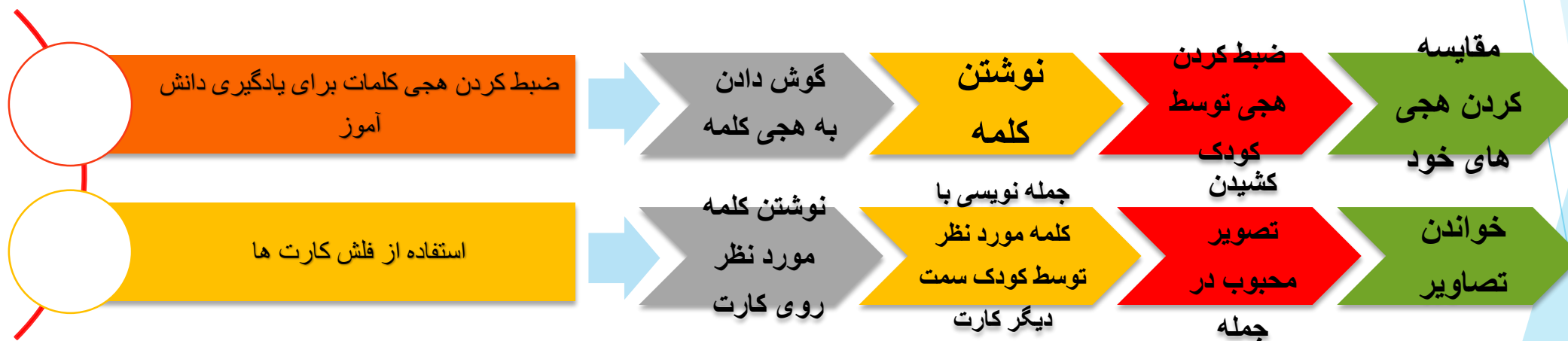
کودک خود را احمق خطاب می کند و اعتماد به نفسش آسیب می بیند و اختلال رفتاری در وی به وجود می آید.

تکنیک چند حسی: آموزش
اصوات از طریق ایجاد ارتباط
بین حواس چندگانه یعنی
شنوایی، بینایی، لامسه و قوه
تشخیص می باشد.

نظریه های پیشنهادی دیگر برای آموزش کودکان نارساخوان :

عوامل تعیین روش تدریس مناسب برای کودکان نارساخوان:

اما هنوز هم نمی دانیم

کدام روش برای آموزش این کودکان مناسب تر است؛ زیرا آن ها با وجود داشتن مشکلات مشترک در خواندن و نوشتن، هر کدام نیم رخ خاصی از توانایی و ضعف هایشان نشان می دهند. آیا هدف آموزش باید توانایی ها را تقویت کند یا به جبران ناتوانی ها

بپردازد؟؟

با این روش بهبود می یابند	با این روش بهبود نمی یابند
• تکنیک چند حسی • آموزش انفرادی براساس ارزشیابی دقیق • گروه کوچک یا آموزش فرد - فرد • شناسایی زود هنگام • درک کردن و تشویق • یک روش ساختاری براساس قواعد آوایی • مبنای آموزش بر اساس تقویت توانایی ها و جبران ضعف هاست • کمک از طریق مهارت های سازمان یافته • تقویت هوش و حافظه از راه قیاس منطقی • ایجاد تجربیات کلاسی و حمایت از کودک	• متدهای غیر تخصصی و کار در زمینه های غیر از خواندن و هجی کردن. • توجه بیشتر • کنار گذاشته شدن از درمان • آموزش مهارت های دیداری و شنیداری به تنهایی (مگر اینکه برنوشتن تمرکز شود). • تمرینات عصب شناسی دیگر، برای ایجاد رشد جانبی • تشبیه یا تهدید • بر حسب زدن نامناسب

مدل تئوریکی ایلز: این متد برای یک پسر ۱۱ ساله ۱۱ بار اجرا شد.

سپس برنامه های متنوع برای اصلاح هجی کردن و خواندن وی طراحی شد. برنامه ی کمکی برای شروی خواندن از سطح ۷ ساله ها به مدت ۶ ماه و برنامه کمکی هجی کردن برای مدت ماه آغاز شد. سپس تست هایی در رابطه با ضعف مهارت های آواشناسی و حافظه شنیداری اجرا شد و یک سری کلمات سخت مشابه تنظیم و باروش های متفاوتی آموزش داده شد.

راهبرد های آموزشی

دیدن و گفتن: معلم کلمات نوشته شده روی کارت ها را می

خواند و ۱۰ بار نشان می دهد.
کپی برداری: از دانش آموز خواسته می شود کلمات نوشته

شده را کپی و تکرار کند.
هجی دهانی همزمان: معلم کلمه را می نویسد و به دانش آموز می گوید بنویس و همزمان اسم کلمه را بگو. سپس میخواند نوشته اش
کلمات مرکب: کلمات نوشته شده کلمات مقایسه دانش آموز نشان داده می

شود و بصورت بسیار خوانا روی آن تمرکز می شود.
آواها: معلم صدای تک تک حروف را می گوید و تکرار می

کند و از دانش آموز میخواهد صدا ها را تکرار کرده و کلمه را
قواعد دستوری: معلم کارت ها را نشان می دهد و به یکی از
بخواند.

قواعد دستوری اشاره می کند.
خط مبنا: کارت ها نشان داده می شوند و دانش آموز باید بدون

نگاه به کارت، کلمه را هجی کند. دانش آموز هیچ کمکی دریافت

انواع کودکان مستعد از نظر رابینسون:

- ❖ کودکانی با ضریب هوشی بالا (۱۵۰-۱۲۰) که هیچ گونه توانایی فوق العاده از خودشان نشان نمی دهند.
- ❖ کودکانی با ضریب هوشی های بسیار بالا که توانمندی های فوق العاده ای را از خودشان نشان می دهند.

توانمند آشکار

از استعداد و توانایی شان در تمام امور لذت می برند.

توانمند پنهان

کم کار اند و به تدریج نیروی خود را از دست می دهند و در میان هم سالان شان پنهان می شوند.

توانمند سرکش

دارای انواع مختلف مشکلات رفتاری اند.

توانمند خلاق

دارای الگوهای تفکر و اگر اند به طوری که در تفکرات خود غرق می شوند.

توانمند مستعد

توانایی هوشی بالا، دارای استعداد چشمگیر در یک زمینه خاص هستند.

معلم به راحتی توانمند آشکار را شناسایی می کند اما با بی توجهی به توانمند پنهان و خلاق ممکن است برچسب سرکشی به آن ها زده شود.

انجمن ملی کودکان مستعد اعلام می دارد که منابع زیر برای شناسایی کودکان مستعد به کار می رود:

حال فرض کنیم معلم
کودکان مستعد را
شناسایی کردند. سپس
چه اتفاقی می افتد؟!

- ❖ مشاهدات معلمان
- ❖ اظهار نظرات والدین
- ❖ معرفی هم سالان
- ❖ ملاک کاری دانش آموزان
- ❖ علاقه های شخصی دانش آموز
- ❖ تست ها (تست شناخت و تست استعداد)
- ❖ نتایج آزمون های برنامه درسی
- ❖ نمونه هایی از فعالیت های خارج از مدرسه

دولت برای این دانش آموزان، برنامه ریزی جامع تری را پیشنهاد می کند که شامل:

- ❖ تعیین توانایی ها
- ❖ تسریع پیشرفت (وضعیت کودک نسبت به کلاس قبلی)
- ❖ شناسایی سریع و بیرون کشیدن دانش آموز مستعد از روند عادی آموزش برای حمایت بیشتر
- ❖ استفاده از کلاس های پیشرفته
- ❖ کلاس های تابستانی مربی گری و تجربه کاری (انجمن آموزش و اشتغال اعلام کرد که هر مدرسه ای باید سیاست مشخصی برای کودکان مستعد داشته باشد.)

سوالاتی که می تواند در رشد بهتر کودکان مستعد موثر باشد:

- ❖ سوالات مستقیم برای کودکان مستعد
- ❖ پرسیدن سوالات باز برای اینکه به تمام دانش آموزان اجازه داده شود تا در سطح خودشان به یک سوال مشترک پاسخ دهند.
- ❖ تشویق دانش آموزان برای کاوش ذهنی به روش های مختلف
- ❖ کاهش فعالیت های عمومی کلاس منتظم تکالیف گام به گام و تشویق کودکان مستعد برای گذراندن به موقع این مراحل
- ❖ کاهش زمان تمرین و تقویت آن ها
- ❖ آموزش هدف ها در گروه های مستعد
- ❖⁹⁰ به کارگیری یک سری تکالیف آزاد تا تمام دانش آموزان بتوانند به سطح مورد نظرشان دست یابند.

خداقوت ...

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خدای بخشاینده مهربان

In the name of god

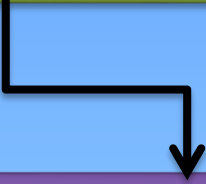
فصل ۵

تنوع فرهنگ و جنسیت

- استاد: مجتبی محمودی نودژ

تفاوت در عملکرد آموزشی دانش آموزان

ارزشیابی ملّی ← باعث شناسایی یا تشخیص
تفاوت در عملکرد دانش آموزان میشود و به
علاوه موجب ابهام در تفاوت های فردی
میشود.

جنسیت
از تحلیل نتایج امتحانات ملی سال (۱۹۹۵) نتایج زیر به دست آمد:
(آرنوت و هم کاران ۱۹۹۸)

پسران در علوم جلوتر
از دختران هستند

دختران در یادگیری زبان توانمند
تر هستند

با توجه به نتایج به
دست آمده آرنوت
و همکاران (۱۹۹۸)، اظهار داشتند:
باید به جنبه خاص برنامه
ریزی دختران و پسران توجه
کرد

جدول ۱-۵ عملکرد دختران و پسران در مراحل کلیدی (۱۹۹۵)

علوم درصد دختران	علوم درصد پسران	ریاضی درصد دختران	ریاضی درصد پسران	انگلیسی درصد دختران	انگلیسی درصد پسران	درصد موفقیت دانش آموزان
۸۶	۸۳	۸۱	۷۷	۸۳	۷۳	۷ ساله + سطح ۲
۶۸	۷۱	۴۵	۴۴	۵۶	۴۲	۱۱ ساله + سطح ۴
۲۳	۲۷	۳۳	۳۴	۲۶	۱۴	۱۴ ساله + سطح ۶
۴۸	۴۷	۴۴/۳	۴۵/۵	۶۵/۵	۴۸/۸	۱۶ ساله + (GCSE_c) *

*منبع: تطبیق با آزمون ۱۹۹۸

۱- در کدام یک از مراحل کلیدی ذکرشده در زبان و علوم و ریاضی دختران عملکرد بهتری نشان داده‌اند

۲- نتایج را بررسی کنید، آیا روند جدیدی وجود دارد؟

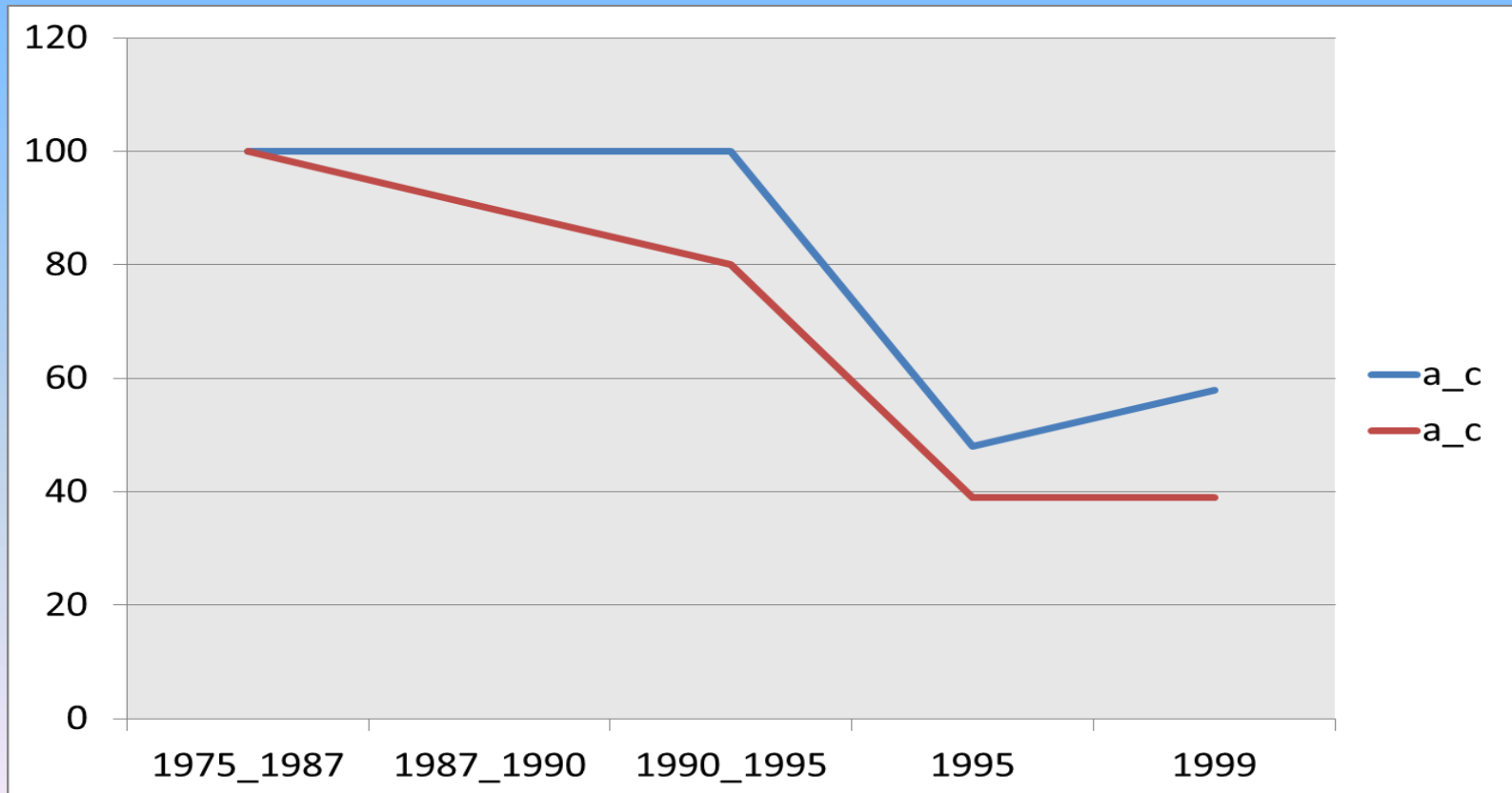
۵-۱-ترین تکمیلی

- G:general
- C:certificate
- S:secondary
- E:education

GCSE

• مدرک عمومی مقطع دوم آموزش

یک تجزیه و تحلیل ۲۰ ساله از نتایج آزمون (GCSE) ارنوت ۱۹۹۹)، نشان گر روند روشنی از این آزمون می باشد

ارزیابی

تغییراتی میزان موفقیت های دختران به وجود آمده و دلایل
ارایه شده برای توجیح بی ثباتی نتایج تحصیلی دختران و
اختلاف عملکرد آموزشی بین دو جنس آرنوت سوالات زیر را
مطرح کرد:

➤ چه عواملی مانع کسب رتبه های عالی و صعود به رده
های بالای تحصیلی در دختران شده است؟

➤ بحث تفاوت عملکرد تحصیلی، چگونه وارد بحث جنسیتی
می شود؟ در حالی که این بحث به نوبه ی خود تحت تاثیر
عواملی مثل طبقه ی اجتماعی زمینه ی قومی و کیفیت
مدارس می باشد؟

عوامل دیگر

انواع مدرسه

طبقه
اجتماعی

جنسیت

قومی

زمینه نژادی

جدول ۲-۵. در صورتی دوره‌های دانش‌آموزان بالای ۱۵ ساله که در پنج درس نمره‌ی بین AC در امتحان CCSE کسب کرده‌اند تقسیم‌بندی براساس نوع مدرسه است.

نوع مدرسه	درصد پسران در رتبه‌بندی	درصد دختران در رتبه‌بندی
گزارش مدرسه‌ی دخترانه	بین A-C+۵	A-C+۵ ۶۶٪
گزارش مدرسه‌ی پسرانه	۳۶٪	—
گزارش مدرسه‌ی مختلط	۳۵٪	۴۴٪
گزارش مدرسه‌ی نمونه (انتخابی)	۹۳٪	۹۵٪
گزارش مدرسه‌ی مدرن	۲۲٪	۳۰٪

منبع: مطابق با تحلیل ofsted ۱۹۹۵ از آرنوت. ۱۹۹۸. صفحه‌ی ۴۴

تجزیه
و تحلیل
نتایج
gcse

تعداد دختران سیاه پوست
موفق به نسبت پسران بیشتر
است

هندی ها بالاترین امتیاز نسبت
به گروه های قومی دیگر

تحقیقات اخیر توسط گیلبورن و گیپ (۱۹۹۶) بر روی دست آوردهای تحصیلی اقلیت های نژادی انجام شد که گویای نتایج زیر می باشد:

۱. در هر قومیت و جنسیت با طبقه اجتماعی بالا موفقیت
بیشتر است. (ص ۱۷)

۲. محرومیت کودکان سیاه پوست یک مشکل اساسی است

جدول ۳-۵ میانگین نمره‌ی امتحان GCSE طبقه‌بندی شده براساس

طبقه‌ی اجتماعی - قومی - جنسیت (۱۹۸۵)

زمینه‌ی قومی و طبقه‌بندی اجتماعی	تعداد افراد مورد تحقیق	متوسط نمره‌ی مردان	متوسط نمره‌ی زنان
طبقه‌ی حرفه‌ای (آسیا)	۱۷	۳۰/۷	۲۷/۸
طبقه‌ی متوسط	۹۵	۲۷/۲	۲۵/۹
طبقه‌ی کارگری	۱۸۵	۲۳/۳	۲۲/۵
حرفه‌ای (کارائب آفریقا)	۱۲	۲۷/۱	۲۴/۹
متوسط	۶۸	۲۱/۱	۱۸/۱
کارگری	۱۱۵	۱۴/۳	۱۵/۶
حرفه‌ای (سفید پوستان)	۲/۱۱۸	۳۰/۴	۳۲/۴
متوسط	۳/۰۹۳	۲۳/۷	۲۵/۶
کارگری	۵/۲۱۸	۱۷/۶	۲۰/۶

۱. کدام گروه کم‌ترین و کدام گروه بیش‌ترین امتیاز را کسب کرده‌اند؟

۲. چرا دختران همیشه جلوتر از پسران هستند؟

❖ اقلیت گرایش بیشتر به نسبت سفید پوست به
ادامه تحصیل
دانشجویان هندی – چینی بیش از سایر گروه
ها به تحصیلات عالیه دست یافتند.

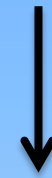

• این در حالی است که مردان سیاه پوست جوان منطقه ی
کارائیب، جوانان بنگلادشی و زن های پاکستانی کمتر از
درصد جمعیتی خود به مقاطع بالای تحصیلی رسیدند.

علل موفقیت دختران

نگرش های جدید

توضیحات بیولوژیکی

الگوی ارزیابی بیولوژیکی پاسخگو نیست زیرا تفاوت جنسیتی، بین فرهنگ های مختلف در زمان های مختلف و در درون یک فرهنگ خاص و حتی در زندگی خصوصی هر فرد، به طور متفاوتی ارزیابی می شود.

نگرش های جدید

در دهه ی ۱۹۵۰ زنان بیشتر به ماندن در خانه و بزرگ کردن بچه
ها تشویق می شوند

اما از سال ۱۹۹۰ _ باتغییر نگرش دخترها وارد بحث های برابری
جنسیتی و هم چنین ارزش نهادن به دست آوردهای فردی شدند.

امروزه زنان جوان، به تعهد ، بی میل هستند و ازدواج را فقط یک
انتخاب می دانند

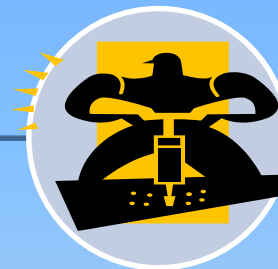

تغییر سبک زندگی
والگوی جنسیتی

روش
متفاوت بچه
دار شدن

اشتغال

یک
انتخاب
کارآمد

ارتقای تحصیلی = بقای زنان و خودحمایتی

چرا عملکرد دخترها در زبان و ادبیات بهتر است؟

میزان پیشرفت دختران و پسران در زبان و ادبیات مستقیماً با تعبیر آن ها از این درس و جنسیت ایشان در ارتباط است،

- پسرها تکالیف مربوط به ادبیات را فعالیتی دخترانه می دانند. پسرهامطالب غیرداستانی و واقع گرایانه را ترجیح میدهند.

موفقیت دخترها در زبان و ادبیات احتمالاً به خاطر سبک تدریس این درس و هم چنین پذیرفته شدن این رشته به عنوان فعالیتی زنانه، پ می باشد.

چرا دانش آموزان طبقات پایین اجتماعی و اقلیت های قومی موفقیت کمتری کسب می کنند؟

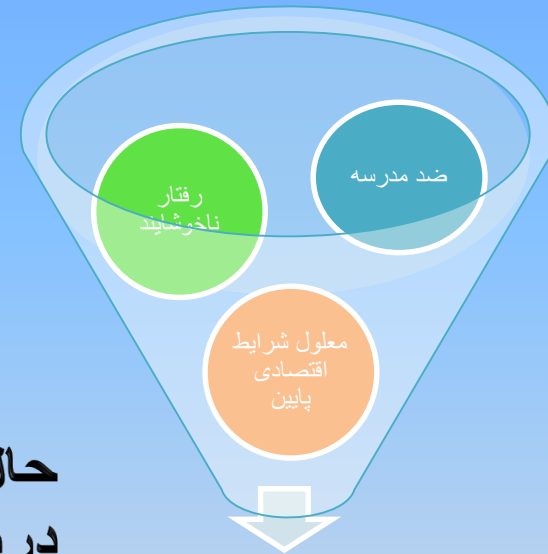
- فرصت های شغلی جدید در زمینه های تخصصی مانند

کامپیوتر

بیولوژیکی

حال سوال این است که، یک پسر جوان بی کار درباره ی هویت مردانگی خود چگونه فکر می کند؟

- تغییرات بازار کار، مدارس در پاسخ گویی به این تغییرات، در برنامه ریزی درسی مورد نیاز پسران بیش از پیش رقابتی شده اند، جداسازی و رده بندی مدارس، در نتیجه تعداد بیشتری از دانش آموزان و محصلین پسر از اقلیت ها مختلف در رده های پایین جای می گیرند.

دلایل ناکامی مردان

چیل ریچ ۱۹۹۴ :

- ممکن است پسران طبقه ی کارگری سخت تلاش کنند و نمرات خوبی در امتحانات به دست آوردند اما مورد تمسخر هم طبقه ای هایشان قرار بگیرند.
- پسران برتری طلب در مقابل عدم موفقیتشان و عدم امنیّت در زندگی خود را با گسترش رفتارهای افراطی مردانه جبران می کنند و مقواه ناکامی نیاز به توجه فوری.

۱. آیا بین نمره ی خوب و خصوصیات مردانه تضاد به وجود می آید؟
۲. آیا در بین پسران این طبقه ی سخت کوشی در کسب نمره ی خوب به خیانت به هم کلاسی ها و خرخوانی محسوب می شود؟
۳. آیا واقعاً چنین نگرشی وجود دارد؟

- از آمار ارائه شده در قسمت اول این فصل در می یابیم که تعداد یگسانی از دختران و پسران موفق به کسب رتبه های خوب در آزمون های مورد مطالعه شده اند، پس چرا میزان موفقیت زنان کمتر است؟ آیا علت اصلی این است که عده ای از زنان شغل اصلی خود را بچه دار شدن می دانند؟

چگونه عده ای شکست را به موفقیت تبدیل می کنند؟

عده ای از پسران مورد مطالعه چایل و مک (۱۹۹۴) که در گروه پسران برتری طلب قرار نداشتند، در فکر پیشرفت شغلی خود بودند، نگرشی واقع بیانه به زندگی داشته و موفقیت های دانشگاهی را یکی از راه های خارج شدن از وضعیت نامطلوب و یافتن شغل های جدید می دیدند.

چنان چه اشاره شد برخی از اقلیت ها به نسبت درصد جمعیتی خود حضور فعالتری در تحصیلات عالی دارند.

چرا عده ای از پسر ها علی رغم تعلّق به طبقه ی اجتماعی مناسب موفق نیستند؟

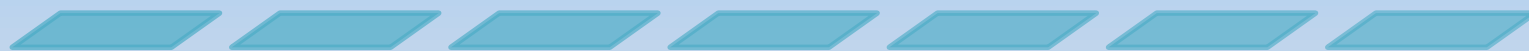
اگلتون (۱۹۸۷)، مردان طبقه متوسط تعریف مردانگی و موفقیت متاثر از نگرش والدین به این موضوع

فرهنگ ↔ موفقیت تحصیلی

نوبل: پسران اول جنسیت خود وبعد دانش آموز بودن خود را در نظر میگیرند

کار سخت و زمخت و مردانه ↔ ظرافت کارهای ذهنی { توانا و متعهد
موفقیت بدون تلاش و راحتی ترجیح می دهند.

راهنماهایی برای بهبود عملکرد آموزشی

افزایش آگاهی

- شامل صحبت کردن با معلمان و والدین و هیئت مدیره می باشد.
- پسران نیاز دارند در جریان علت های عدم موفقیتشان قرار گیرند

راهنماهای مربوط به کل مدرسه

- تلاش برای شکوفا کردن استعداد
- بازنگری در انضباط و رده بندی ها
- تأکید بر مهارت خواندن و نوشتن در تمامی مقاطع تحصیلی
- درخواست از والدین در خصوص ایفای نقش در مدرسه
- معلم باید خود را در جایگاه یادگیرنده قرار دهد

راهنماهای مربوط به کلاس درس

- داشتن سیاستی منظم
- تأکید بر شیوه های یادگیری
- هماهنگی با تکنیک های یادگیری مشارکتی
- معرفی خود به عنوان یک یادگیرنده

ارتقای میزان موفقیت دانش آموزان اقلیت های قومی- نژادی

بالا بردن انتظارات

- برنامه های مربی گری شاگردان به صورت ایفای نقش
- آموزش ساختاری و برنامه های حمایتی

فرهنگ و قومیت

- مسئولین و قانون گذاران ارزش هایی را برای مشارکت تمام گروه ها ایجاد و انتقال دهند
- استاندارد های بالای رفتاری و فرهنگی برای احترام متقابل
- سیستم های تنبیه و تشویق
- کنترل کردن تعصبات قومی برای رسیدن به تعامل بین نژادی

مشارکت والدین

نظارت بر قومیت

- سیستم نظارت و تحلیل برای مسائلی که برای دانش آموزان اقلیت های، ایجاد نمایند.

خلاصه

- این فصل دیدم، دستیابی به موفقیت های تحصیلی بستگی به تعامل میان عناصر مختلفی از جمله: جنسیت، طبقه ی اجتماعی، نوع مدرسه، زمینه ی قومی و دیدگاه افراد نسبت به موفقیت های تحصیلی در رابطه با هویت جنسی شان و گروه های همتای خود دارد. در این فصل، استراتژی هایی برای ارتقای موفقیت تحصیلی دانش آموزان پسر و افرادی که در اقلیت های قومی قرار دارند مورد توجه قرار گرفت.

تمرین های دوره ای

- تصوّر کنید شما مسئول مدرسه ای در داخل شهر شده اید که در آن ۵۰٪ دانش آموزان جزء اقلیت های نژادی هستند، موضوع نگران کننده سطح موفقیت پایین اکثر دانش آموزان است، نتایج GCSE در سال تحصیلی قبل به شرح زیر است: درصد دانش آموزانی که به نمره ۵+ A-C دست یافته اند.
- ۲۵٪ پسران ۳۳٪ دختران
- به هر حال افرادی از اقلیت های قومی وجود دارند که خوب درس می خوانند و نمرات خوبی هم دریافت می کنند. در تحلیلی که راجع به این افراد به عمل آمد مشخص شد که قومیت عامل موثری در تفاوت عملکرد دانش آموزان نیست.
- هم چنین در مدرسه ی شما سابقه ی مشکلات رفتاری بوده و میزان خروجی برای دانش آموزان ویژه دو برابر میانگین مورد انتظار بوده است، حال وظیفه ی شما این است که:
- الف- ارائه توضیحات و دلایل متنوع برای سطح موفقیت بیشتر یا کمتر.
- ب- تصمیم برنامه ای برای ارتقای استانداردها.
- ج- بازنگری برنامه ی آموزش های ویژه در حیطه ی خودتان را بازنگری کنید.
- ؟؟ ارائه شده در این آمارهای ارایه شده در این فصل را چگونه تحلیل می کنید؟

مصنوع از توجیه

پرستان عزیز

فصل ۶

روش های تدریس یادگیری

استاد: مجتبی محمودی نودژ

مقدمه

موضوع سبک های یادگیری و سبک های تدریس به علت تنوع اصطلاحات، فهرست ها و شاخص های موجود که هر کدام جنبه ای از روش های یادگیری را ارزیابی می کند.

سبک یادگیری

سبک یادگیری، الگوی پایداری از رفتار و عملکرد فردی است که از طریق آن به کسب تجربیات آموزشی نائل می شویم. این الگو، ترکیبی از خصوصیات شناختی، هیجانی و فیزیولوژیکی فرد است که به عنوان مشخصه های نسبتاً پایدار، چگونگی درک محیط و تعامل با محیط یادگیری را تعیین می کند

ترجیحاتی درباره ی نور کم یا زیاد، سرو
صدا دار بودن یا بی صدایی محیط، دمای
بالا یا دمای پایین، طرح رسمی یا غیر
رسمی کلاس

عوامل محیطی

تفاوت اشخاص از نظر میزان استقامت
، انگیزش، میزان مسئولیت پذیری یا عدم
تطابق

عوامل هیجانی

اشاره ی حواس ادراکی به بیننده، شنونده
، یادگیرنده یا لمس کننده بودن شخص

عوامل جسمانی

عناصر ۲۲ گانه در رابطه با سبک یادگیری

دان و پریس

انتخاب کسانی که بتوان با آن ها
ارتباط کاری برقرار کرد، کار فردی
دو نفره یا گروهی

عوامل اجتماعی

اشاره دارد به این که فرد اهل تأمل
و تفکر است یا تکانشی و تحریک
پذیر.

عوامل روانشناختی

ساختار یا فرآیند

سبک یادگیری رایدینگ و چیمبا (۱۹۹۱)

ساختار

سبک یادگیری، انعکاس ساختار
ثابت فرضی است که در طول
زمان ثابت می ماند و معلم
مشخص میکند آیا سبک
آموزش با سبک یادگیری
متناسب است یا خیر؟

فرآیند

سبک یادگیری به عنوان چیزی
که مدام در حال تغییر است در
نظر گرفته میشود، باید بدانیم
مربی چگونه باث تغییر سبک
یادگیری دانش آموز میشود؟

ساختار و فرآیند

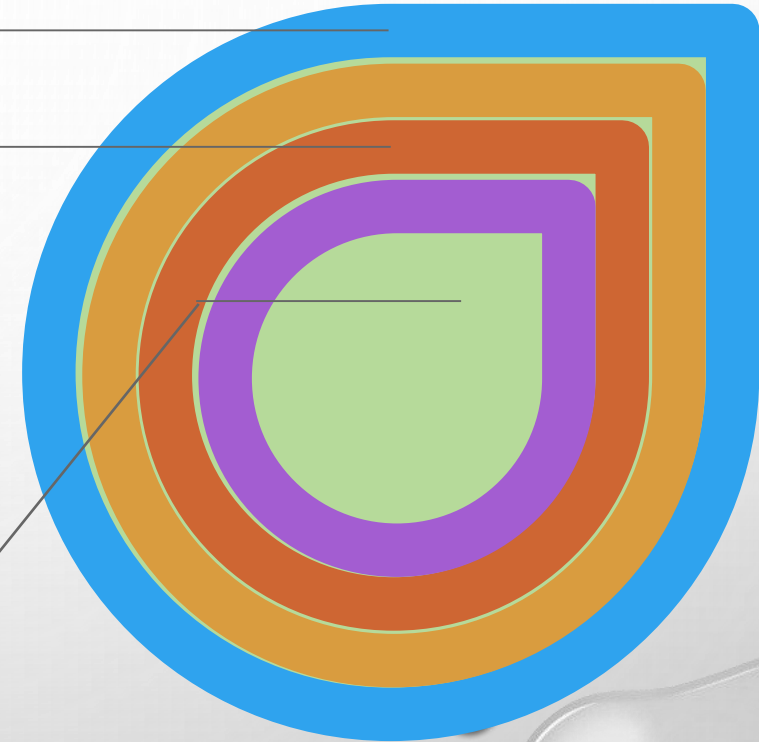
نظریه سبک یادگیری نسبتاً ثابت
که در عین حال عواملی می
تواند آن را تغییر دهد.

مدل پیاز کری

لایه خارجی پیاز
ترجیحات آموزشی
ناپایدار ترین لایه

لایه میانی پیاز
روش پردازش اطلاعات. به روش تفکر فرد در
تحلیل و یکپارچگی اطلاعات اشاره دارد.

لایه داخلی پیاز
روش شناختی فردی است که برای جذب و انطباق اطلاعات به کار می
رود

مدل پیازی سبک یادگیری: چگونه سبک یادگیری می تواند هم به عنوان ساختار و هم فرآیند

هم نسبتاً پایدار و در عین حال تغییر پذیر در طی زمان، مورد مطالعه قرار میگیرد.

سبک تدریس و راهبردهای آموزشی

اکنون تفاوت میان سبک تدریس و راهبردهای آموزشی را به مجموعه تعریف هایمان اضافه می کنیم، راهبرد آموزشی یا روش معلم شامل ترجیحات معلم در نحوه ی برگزاری کلاس ها، سخنرانی ها، کارگروهی یا توضیحات شفاهی است. در حالی که سبک تدریس، رفتار تاثیرگذار معلم و استفاده از روش های ارتباط جمعی برای تعامل با دانش آموز می باشد. یک مثال برای سبک تدریس، طرح رسمی یا غیر رسمی کلاس است. سبک رسمی تدریس، تدریس موضوع درسی و تعهد معلم برای انتقال این دانش به دانش آموزان است. سبک غیر رسمی تدریس، بر اساس نیازهای یادگیری ویژه ی دانش آموزان و تعهد معلم برای ایجاد شرایط مناسب یادگیری است.

برون گرایان درون گرایان
توجه به دنیای بیرونی تمرکز دنیای درونی
حس گرا شهودگرا
تفکرگرا احساس گرا
قضاوت گرا مشاهده گرا

Myers Briggs Type Indicator

براساس تئوری تیپ های روانشناختی
یونگ

تفکرگرا) ترجیح می دهد عقب ایستاده و تماشا کند، تفکر و تجزیه تحلیل را دوست دارد. محتاط است.
تئوری گرا) منطقی و عقلانی و تحلیل گراست، تئوری ها و مدل هارا دوست دارد.
عمل گرا) ایده های جدید را دوست دارد، در تفکر جانبی بی نظیر است، مشتتا است تا ایده های جدید را عملی کند.

سبک یادگیری هونی و مام فورد

طراحی فهرستی از ۴ نوع یادگیری

پایایی

امتیاز پرسش نامه های سبک یادگیری باید از پایایی برخوردار باشد. نمرات نباید تحت تاثیر عواملی چون حال و حوصله ی آزمودنی و یا زمان اجرای تست قرار بگیرد.

اعتبار

یک تست باید، درست همان چیزی را که باید اندازه بگیرد نه چیز دیگری را. طراحی سوالات باید به مواردی که نیاز داریم توجه شود.

گرایش به قرار دادن افراد در گروه بندی های مجزا

در این جا خطر تیپ سازی وجود دارد. این مطلب تا چه حدی می تواند صحیح باشد که یک فرد عمل گرا همیشه عمل گراست؟ شاید شناخت سبک های یادگیری دیگران فرد را به سوی انتخاب، تصمیمات و امکانات بزرگتر سوق دهد...

نقاطی درباره ی ارزیابی سبک های یادگیری

پاسخ گویی سوگیرانه

آیا ما به نحوی جواب می دهیم که فکر می کنیم باید باشد؟

چه تفاوت بین سبک های یادگیری و سبک های آموزشی ویژه وجود دارد؟ اطلاعات هنوز قطعی نیست، به نظر می رسد تئوریسین ها باید رابطه ی مشخصی بین سبک های یادگیری و محیط های آموزشی ویژه، رویکردهای آموزشی ویژه ای پیدا کنند.

آیا ما از نحوه ی یادگیری خودمان آگاه هستیم؟ آیا کسانی درباره ی نحوه یادگیری شان، آگاه تر هستند. گرچه افراد سلیقه های مختلفی را برای یادگیری ترجیح می دهند، اما انتخاب ها آگاهانه نیستند، چه درجه ای از خودآگاهی فرد بر اعتبار پرسش نامه های سبک یادگیری تاثیر میگذارد؟

مزیت های شاخص های سبک یادگیری

اگر سبک های یادگیری تعیین شوند، راهبردهای آموزشی می تواند بر سبک یادگیری تاثیرگذار باشد و منجر به بهبود یادگیری شود، در قسمت بعدی، مطالعاتی که ارتباط بین شیوه های یادگیری، راهبردهای آموزشی و عملکرد بهبود یافته را مشخص کند، مورد بررسی قرار می گیرد.

متدهای جایگزین برای ارزیابی سبک یادگیری

سبک یادگیری اغلب به وسیله ی پرسش نامه ارزیابی میشود، اما راه های دیگری نیز وجود دارد. شاید اگر بین سبک های یادگیری و راهبردهای آموزشی تناسب وجود داشته باشد، برای پی بردن به سبک یادگیری کافی است راهبردهای آموزشی را بشناسیم. ما میتوانیم با ارائه ی تعدادی از راهبردهای آموزشی تنظیم شده برای یک فرد و تعیین انتخاب های او در هر مورد، بهترین راهبرد آموزشی را انتخاب کنیم.

تفاوت های فردی در سبک های یادگیری

جنسیت

تحقیقات بولر (۱۹۹۷)، نظریه ی وجود تفاوت بین سبک های ترجیحی پسرها و دخترها را تأیید کرد. در این تحقیق، گروهی از دانش آموزان سال نهم بر اساس نمره ریاضی ۳ سالشان، از ۲ مدرسه ی متفاوت انتخاب شدند. مدارس منتخب در محدوده های مشابه قرار داشتند و دانش آموزان منتخب، نمرات مشابهی در تست های توانایی شناختی کسب کرده بودند، تنها تفاوت بین گروه ها نحوه ی تدریس ریاضیات بود، در مدرسه ی اول روش تدریس سنتی و در مدرسه ی دوم روش تدریس آزاد بود. بعد از ۳ سال دخترانی که با سیستم سنتی آموزش دیده بودند موفقیت کمتری داشتند بر اساس این تحقیق تمایل دختران بر اساس تحقیق و بحث آزاد و تمایل پسران به بحث های آزاد و روش سنتی است. البته به این نتایج نباید عمومیت بخشید.

اوتیسم

ادلسون (۲۰۰۰)

افراد اوتیسیک تنها بر یک سبک یادگیری تکیه می کنند بنابراین ارزیابی دقیق سبک های ترجیحی آن ها برای ایجاد راهبردهای مناسب آموزشی و هدایت بهتر آن ها می تواند مفید باشد. یکی از مشکلات مداوم معلمان با دانش آموزان شنیداری این است که آن ها مرتب دور کلاس راه می روند ، احتمال دارد چنین دانش آموزی یادگیرنده شنیداری نباشد و بر اساس سبک یادگیری آموزش ببیند. پس یک روش یا دیداری موثرتر خواهد بود.

گروه اقلیت های قومی

تحقیقاتی در رابطه با سبک های یادگیری اقلیت های قومی - نژادی بر روی دانش آموزان اسپانیایی - آمریکایی انجام شد و بر اساس آن سبک یادگیری را از ۴ بعد سبک یادگیری محیطی، سبک یادگیری هیجانی، سبک یادگیری جامعه شناختی و سبک یادگیری فیزیولوژیکی مورد بررسی قرار دادند.

سبک یادگیری
محیطی
دانش آموزان
اسپانیایی و آمریکائی
دمای پایین کلاس
درس را ترجیح می
دادند .

سبک یادگیری هیجانی
این سبک به مسئولیت
پذیری، ساختار، مقاومت و
انگیزش مربوط می شود و به
به ساختار بیش تری نیاز دارند.

سبک یادگیری فیزیولوژیکی
دانشجویان دانشگاه پورتوریکان به
مطالعه در اوایل صبح رغبت بیش
تری نشان دادند اما دانشجویان
سفیدپوست خوردن و آشامیدن را
هنگام مطالعه بیش تر از دانشجویان
آمریکائی - مکزیکی ترجیح می
دادند. سفید پوست ها و دانشجویان
آفریقایی - آمریکائی بیشتر از
مکزیکی - آمریکائی ها از روش
دیداری - شنیداری استفاده می
کردند.

سبک یادگیری جامعه شناختی
بیش تر دانش آموزان سفید
پوست کارهای انفرادی
و آمریکایی - مکزیکی ها یا
آفریقائی - آمریکائی ها
، کارهای گروهی را ترجیح می
دهند.

مهارت های مطالعه و بهبود یادگیری کارآمد

روش هایی که
سعی می کنند
سبک های
یادگیری را با
سبک های
آموزشی
هماهنگ کنند.

روش هایی که آموزش
مهارت های ویژه ای از
قبیل مدیریت
زمان، مهارت یادداشت
برداری، به پایان
رساندن موثر میدانند.

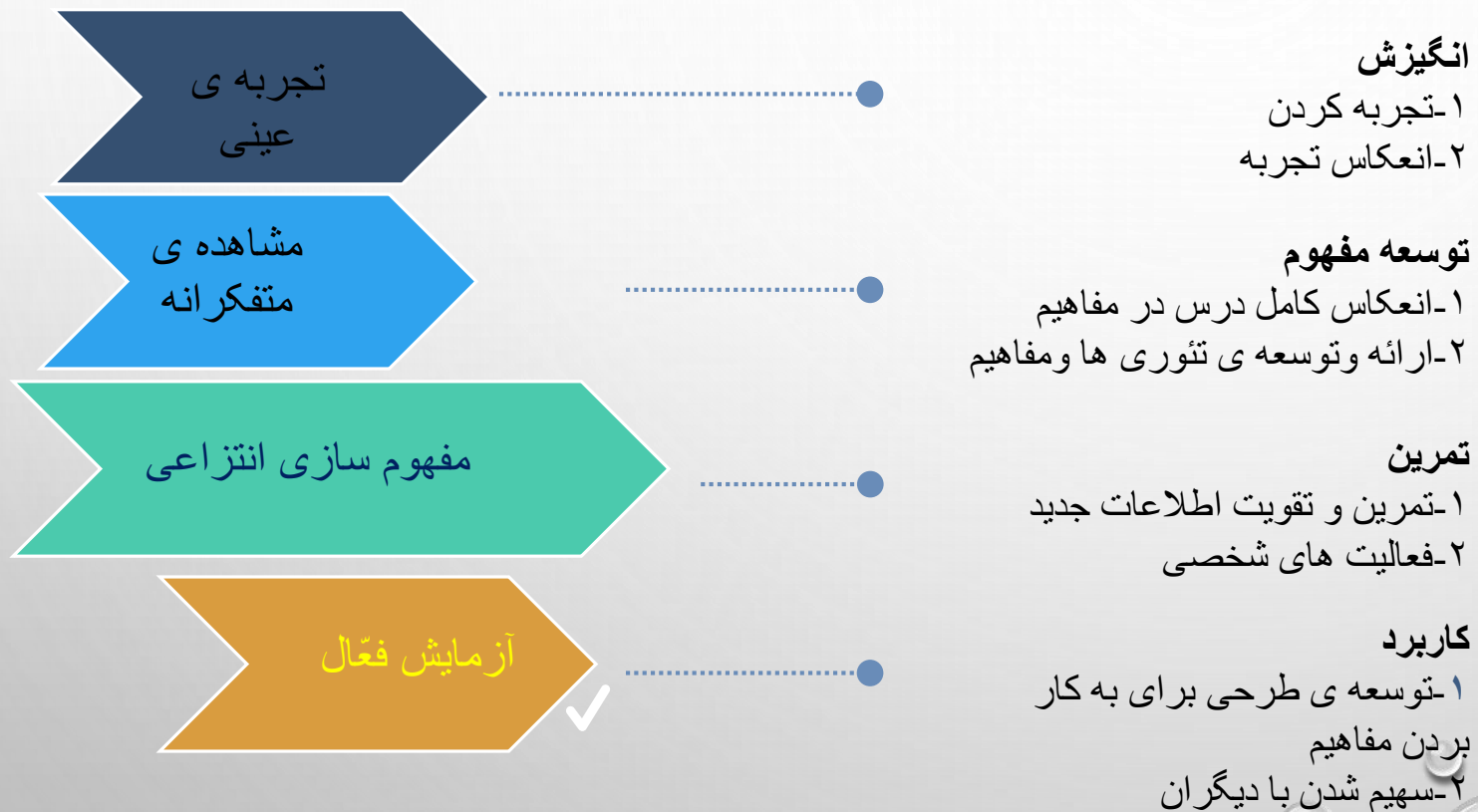

روش فراشناختی: به دانش
آموزان یاد داده می شود که
پروسه ی یادگیری چگونه
اتفاق می افتد "آموزش
مبتنی بر فرایند" می باشد.

از سبک های یادگیری تا رویکردهای آموزشی

در صورت تفاوت سبک یادگیری و روش تدریس چه باید کرد؟
اگر معلّم منحصراً "با سبک یادگیری دانش آموزان پیش رود، ممکن است دانش آموزان نتوانند، مهارت های ذهنی خود را برای رسیدن به پتانسیل های خود و دستیابی به موفقیت های حرفه ای و تحصیلی توسعه دهند، بنابراین آن ها باید در مورد سبک یادگیریشان انعطاف پذیر باشند.

سیستم 4-MAT

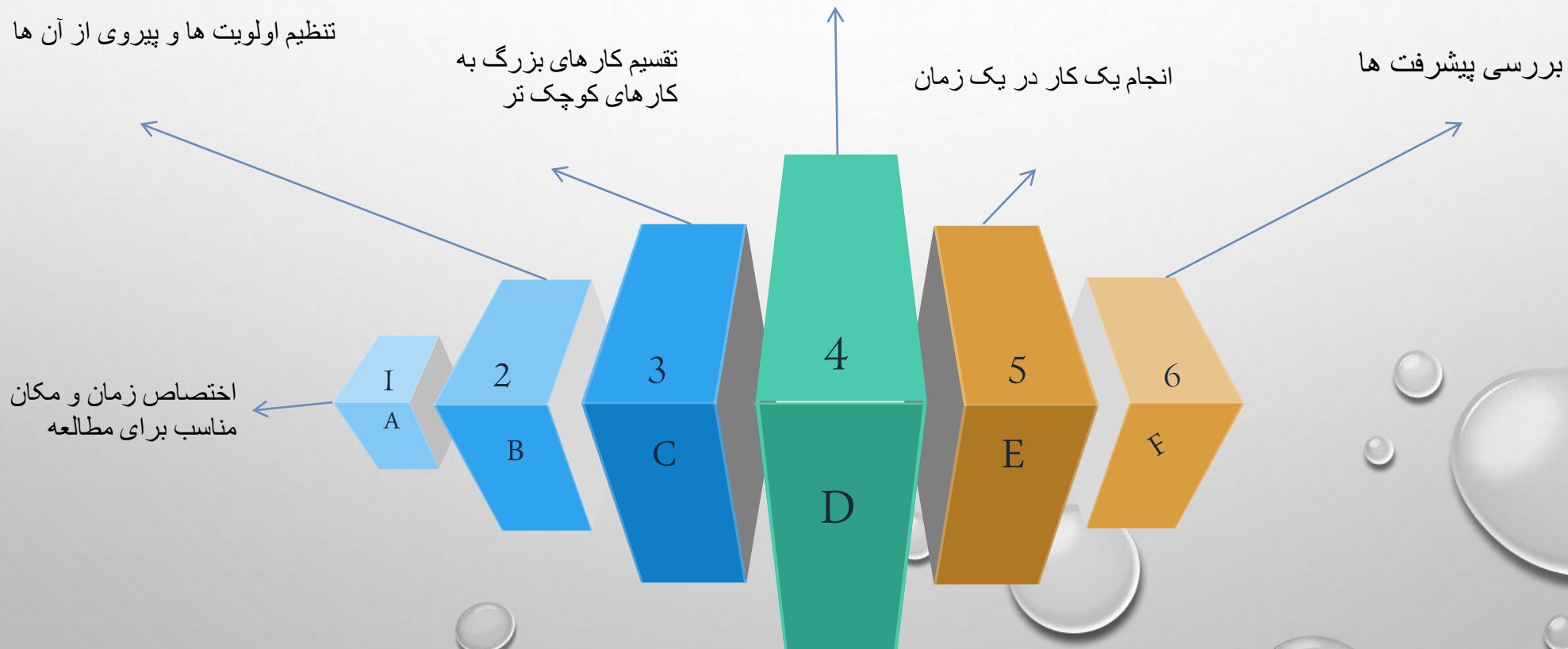

خانم کرتی بر اساس توضیحات کلب درباره‌ی سبک یادگیری، سیستم 4-MAT را تشکیل داده است.

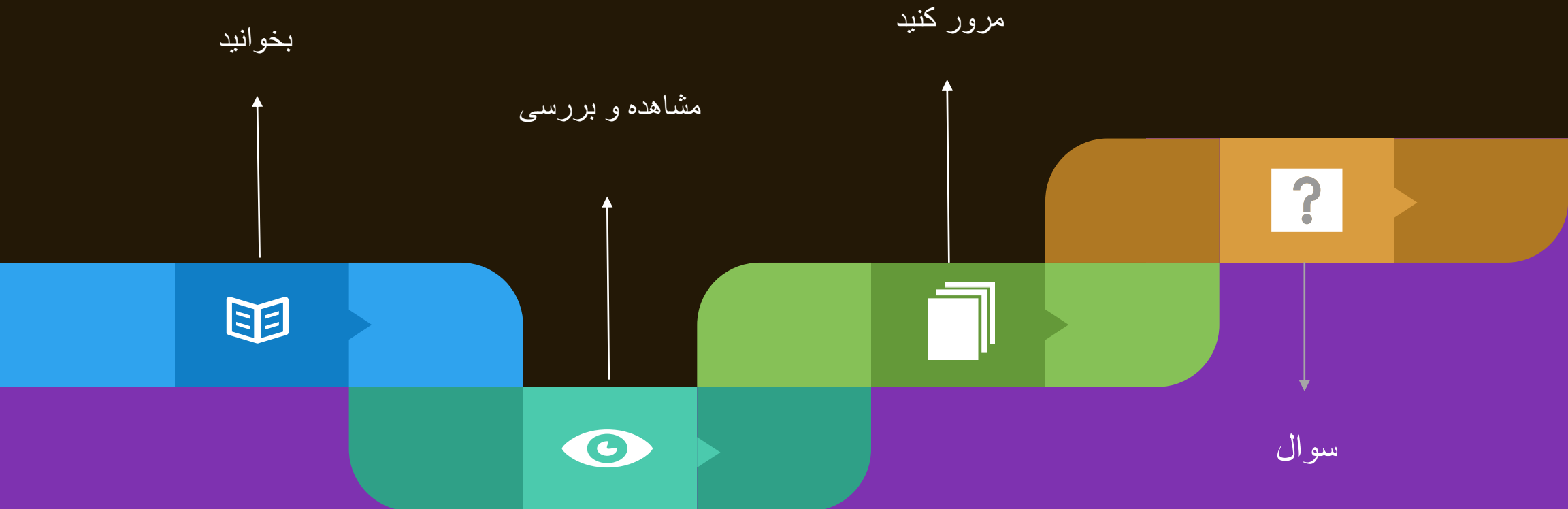
مهارت های مطالعه

در مورد مدیریت زمان پیشنهادات زیر ارائه شده است:

غرق نشدن در کارهای خود، منطقی بودن در باره ی این که در یک روز چقدر کار می توان انجام داد؟

روش زیر به عنوان متد SQ3R برای مطالعه بهتر ارائه شده است:

ارزیابی برنامه های مهارت های مطالعه

مهارت استفاده از منابع آموزشی، تفسیر داده ها، تهیه خلاصه ای از فصل های درس اجتماعی

استفاده از برنامه های کامپیوتری برای ارتقای مهارت های مطالعه بر اساس آموزش مدیریت زمان، بهبود حافظه، نت برداری و روخوانی متن

طرح بازی برای موفقیت که برای جوانان یکی از مناطق پایین شهر لندن طراحی شد.

رویکرد فرا شناخت

فراشناخت، آگاهی ما از عواملی ست که در تفکر، یادگیری و توانایی حل مسئله، دخالت دارند. این رویکرد نقش فرد را در پروسه ی یادگیری به عنوان شخص فعال در نظر میگیرد.

توسعه ابزاری فئورستین

کلید این برنامه، مفاهیم "تغییر پذیری ساختار شناختی" و "تجربیات یادگیری غیر مستقیم" است. موفقیت میانجی (تعامل بین معلم، کودک و محیط) بستگی دارد به اینکه:

دانش آموز باید بداند که دقیقاً چه کاری را باید انجام دهد.
دانش آموز بداند که چرا باید این کار را انجام دهد.
قبول اینکه تکالیف انجام شده ارزش کاربردی فرا تر از این جا و الان است.
...

عناصر آموزش مبتنی بر فرایند (آموزش توسعه راهبرد شناختی برای حل مسئله)

تعیین روش:

کی و چگونه آغاز کنیم؟

عمل

توالی فعالیت لازم است.

نظارت

مرور و ظارت بر طرح که آیا همانطور که انتظار می رفت، پیش می رود

تأیید

چگونه تعیین کنیم که :
آیا تکالیف درست انجام شده؟ یا تلاش دواره لازم است؟

رویکرد فراشناخت

فراشناخت، آگاهی ما از عواملی است که در تفکر، یادگیری و توانایی حل مسئله، دخالت دارند. این رویکرد نقش فرد را در پروسه یادگیری به عنوان شخص فعال در نظر می گیرد.

خلاصه

ما در این فصل، به تعاریف گوناگونی از قبیل سبک یادگیری، سبک شناختی، راهبردهای یادگیری، سبک های تدریس و راهبردهای آموزشی پرداختیم و سه نظریه درباره ی سبک یادگیری که عبارت بودند از: کلب، هونی و مام فورد، شاخص مایر برگس مورد بررسی قرار دادیم.

Thanks for
Watching

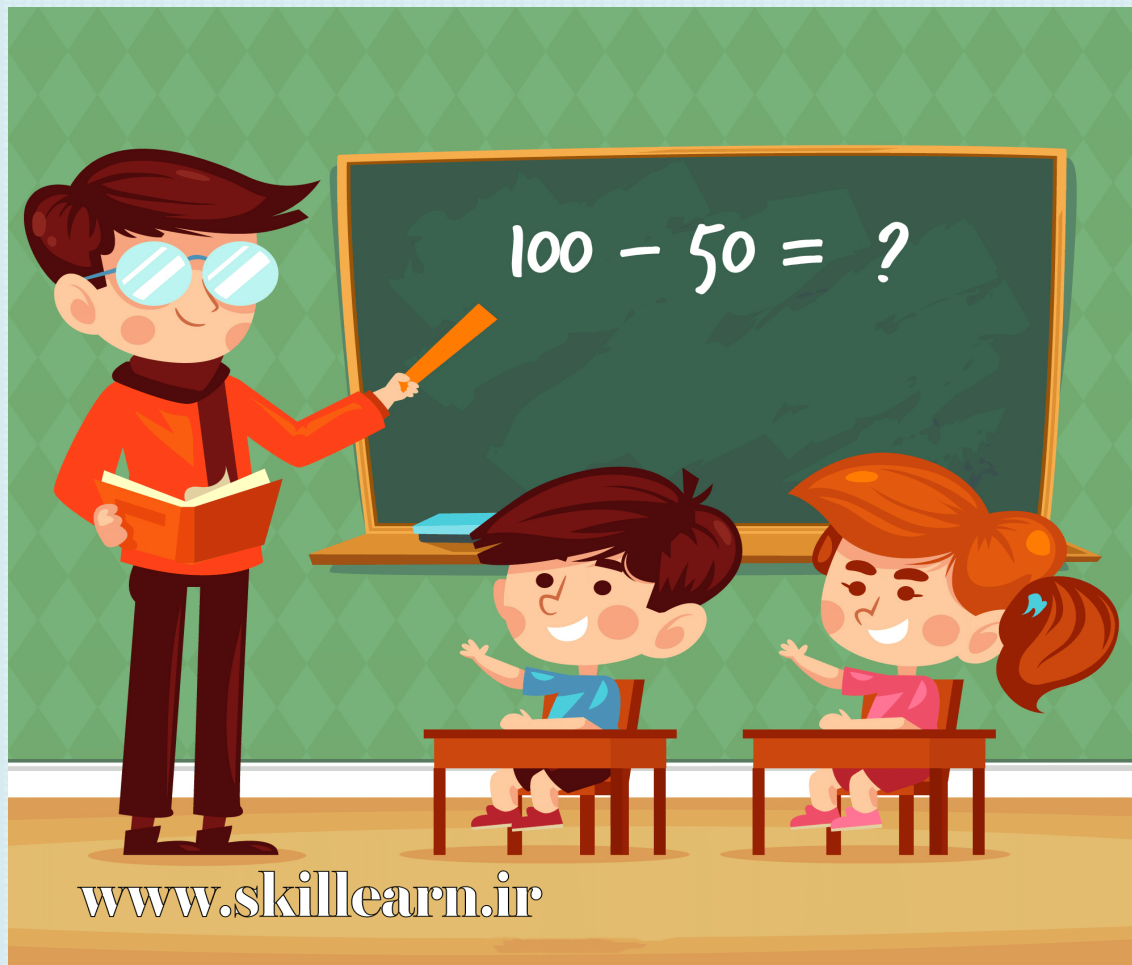
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روانشناسی کاربردی برای معلمان

فصل ششم

مدرس مجتبی محمودی نودژ

روش تدریس ویادگیری

مقدمه

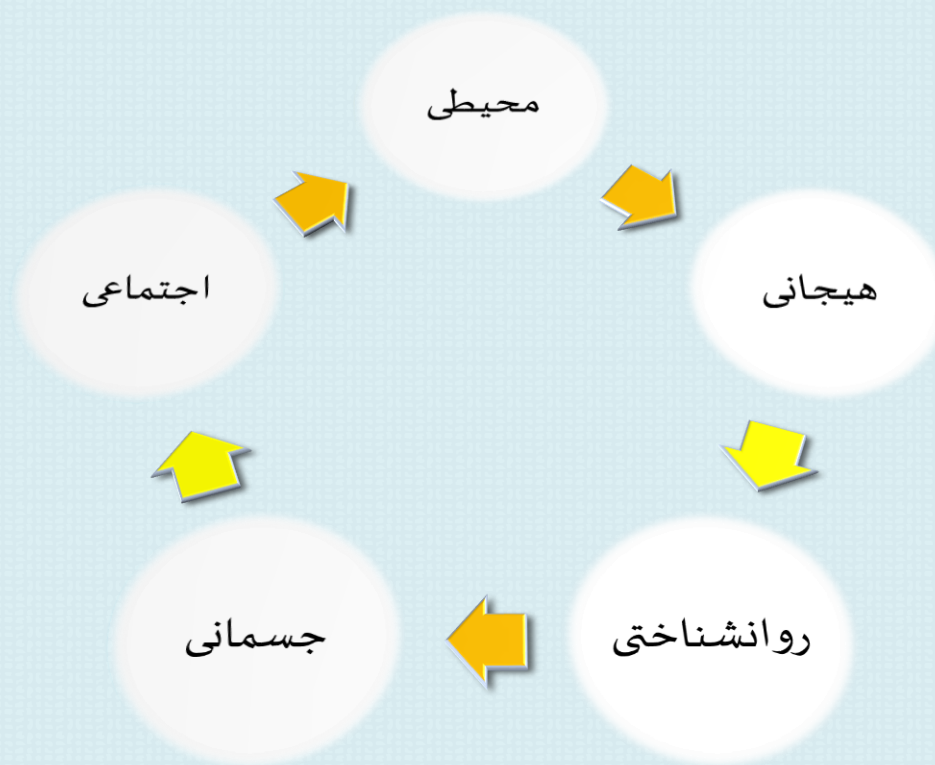
موضوع سبکهای یادگیری و سبکهای تدریس به علت تنوع اصطلاحات فهرست ها و شاخص های موجود که هر کدام جنبه ای از روش های یادگیری را ارزیابی میکنند به راحتی میتواند ما را سردرگم کند. با تمرکز بر اصطلاحاتی همچون سبکهای یادگیری روش های شناختی و سبکهای تدریس شما در پایان این فصل با تفاوت های این مفاهیم آشنا خواهید شد. در این فصل تلاش خواهیم کرد تا برخی از تئوری های سبک یادگیری را بررسی کرده و محدودیت های موجود در شیوه های ارزیابی و چگونگی استفاده از سبکهای تدریس و یادگیری را که برای ارتقای سطح سادگیری مفید هستند توضیح دهیم....

تعریف ها سبک یادگیری چیست؟

سبک یادگیری الگو پایداری از رفتار و عملکرد فردی است که از طریق آن به کسب تجربیات آموزشی نائل میشویم. این الگو ترکیبی از خصوصیات شناختی هیجانی و فیزیولوژیکی فرد است که به عنوان مشخصه های نسبتاً پایدار چگونگی درک محیط و تعامل با محیط یادگیری را تعیین می کنند.

عناصر ۲۲ گانه سبکهای یادگیری با عوامل های زیردرارتباط هستند..

- (۱) عوامل محیطی=شامل ترجیحاتی درباره نور کم یا زیاد سروصدا دار بودن یا بی صدایی محیط دمای بالا یا دمای پایین و طراحی رسمی یا غیررسمی کلاس میباشد
- (۲) عوامل هیجانی=اشخاص از نظر استقامت انگیزش میزان مسئولیت پذیری یا عدم تطابق باهم متفاوت هستند.
- (۳) عوامل جسمانی=حواس ادراکی فرد اشاره دارد که شخص یادگیرنده شنونده یا بیننده یا لمس کننده است واین که یادگیرنده چه ساعتی از روزیاشب را برای مطالعه ترجیح میدهد.
- (۴) عوامل روانشناختی=اشاره دارد به اینکه فردی اهل تفکر است یا تکانشی و تحریک پذیر..
- (۵) عوامل اجتماعی=انتخاب کسانی که بتوان با آن ها ارتباط کاری برقرار کرد دوتفره یا گروهی.

ساختار یا فرایند

طبق اظهارات رایدینگ وچیماسبک یادگیری باسه روش زیرقابل درک می باشد :

❑ **ساختار**: سبک یادگیری انعکاس ساختار ثابت فرضی است که درطول زمان پایدارمیانند و وظیفه معلم است که مشخص کند ایا سبک آموزشی با سبک یادگیری دانش آموز متناسب است یا خیر؟

❑ **فرایند**: سبک یاگیری به عنوان چیزی که درحال مداوم درحال تغییر است در نظر گرفته میشود بنابراین باید بدانیم یک مربی چگونه میتواند باعث تغییر سبک یادگیری دانش آموزشود؟

❑ **ساختار و فرایند**: این نظریه سبک یادگیری را نسبتا ثابت میدانند. درعین حال عواملی میتواند ان را تغییر دهد.

مدل پیازی کری

مدل پیازی سبک یادگیری توضیح میدهد که چگونه سبک یادگیری میتواند هم به عنوان ساختار و هم فرایند هم نسبتاً پایدار و در عین حال تغییر پذیر در طی زمان مورد مطالعه قرار گیرد. کری معتقد است که جایگاه همه عناصر سبک یادگیری را با شبیه سازی به لایه های پیاز میتوان توضیح داد.

❖ **لایه خارجی پیاز:** ترجیح آموزشی و همه ی ارزیابی های سبک های یادگیری لایه خارجی محسوب شده و ناپایدارترین لایه نیز محسوب میشود. محیط یادگیری فرد و انتظارات معلمین میتواند براین ترجیحات تاثیر بگذارد تا تاثیر بگذارد. مثال برای این لایه از سبک یادگیری فهرست ترجیحات آموزشی میتواند باشد. {رز لرو رزومیک}

❖ **لایه میانی پیاز:** روش پردازش اطلاعات لایه میانی محسوب میشود ، این قسمت به روش تفکر فرد در تحلیل و یک پارچگی اطلاعات اشاره میکند. این نوع سبک های یادگیری باثبات تر از ترجیحات آموزشی است اما هنوز هم میتواند تحت تاثیر راهبردهای آموزشی باشد. مثال برای این لایه فهرست سبک یادگیری است. {کلب}

❖ **مدل لایه‌ای نشان می‌دهد که این راهبردها در روش‌های شناختی بزرگ‌تر یا کوچک‌تر شخص چه قدر می‌تواند بر سبک یادگیری تاثیر گذار باشد، سبک یادگیری خصوصیت ثابت یا پایدار فردی است. در صورتی که راهبرد های یادگیری، شیوه ی حل تکلیف یا مسئله ای را در یک موقعیت نشان می‌دهد که توسط فرد آموخته شده و در طول زمان توسعه یافته است. یک شخص ممکن است راهبردهای یادگیری زیادی را در طول عمر خود یاد بگیرد، اما سبک یادگیری کاملاً ثابت خواهند ماند.**

سبک تدریس و راهبردهای آموزشی

راهبرد آموزشی یا روش معلم شامل ترجیحات معلم در نحوه ی برگزاری کلاس ها، سخنرانی ها، کارگروهی یا توضیحات شفاهی است. درحالیکه سبک تدریس، رفتار تاثیرگذارمعلم و استفاده از روش های ارتباط جمعی برای تعامل با دانش آموزان می باشد.

یک مثال برای سبک تدریس، طرح رسمی یا غیر رسمی کلاس است. سبک رسمی تدریس، تدریس موضوع درسی و تعهد معلم برای انتقال این دانش به دانش آموزان است. سبک غیررسمی تدریس، براساس نیازهای یادگیری ویژه ی دانش آموزان و تعهدمعلم برای ایجاد شرایط مناسب یادگیری است.

تئوری ها

شاخص تیپ مایربرگس {myers briggs type indicator}mbti

این تئوری برحسب انواع سبک یادگیری فردی، به ۴ مقیاس تقسیم بندی شده است.
این مقیاس براساس تئوری تیپ های روانشناختی یونگ میباشد.

The logo for the Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) is displayed within a light gray rounded square. It features the letters 'mbti' in a lowercase, sans-serif font. The 'm' and 'b' are dark blue, the 't' is a lighter blue, and the 'i' is cyan with a small dot. A vertical blue line extends upwards from the top of the 'b'.

شاخص تیپ مایربرکس

برونگرایان

توجه به دنیای بیرون

حس گرا (تاکید بر واقعیت و روندکار)

تفکر گرا (تصمیمات بر اساس منطق)

قضاوت گرا (ترتیب و انضباط بر اساس برنامه ریزی)

درون گرایان

تمرکز دنیای درونی

شهود گرا

احساس گرا (تصمیمات بر اساس احساسات)

مشاهده گرا (با شرایط تغییر میکند)

۱۶ تیپ MBTI در یک کلمه			
ISFJ	ESFJ	ISFP	ESFP
مهربان - دلسوز	مدیران روابط عمومی	خوش می گذرد باهانش	پرزشکاران حرفه ای
ISTJ	ESTJ	ISTP	ESTP
منضبط - سخت گیر	تصمیم من اولویت داره	زیرک و دقیق	خلال بهران
INFJ	ENFJ	INFP	ENFP
خوش اخلاق - منظم	خدای ابراز احساسات	درک کننده ولی زودرنج	حساس ولی هم دل
INTJ	ENTJ	INTP	ENTP
دوراندیش و صبور	رهبران ذاتی	رهبر و خوش فکر	مبتکران نو اندیش

abbasaliipoor.com

@mosbatezendeg

طبق این مدل و براساس این مقیاس هرفرد میتواند ترکیبی از ۱۹ سبک یادگیری متفاوت را داشته باشد، برای مثال یک شخص میتواند برونگرا، احساس گرا، تفکرگرا و قضاوت گرا باشد.

فهرست سبک یادگیری سبک کلب

کلب پروسه ی یادگیری را به دو بخش متفاوت تقسیم میکند:

ادراک (اطلاعات چگونه دریافت میشوند)

پردازش (اطلاعات چگونه درونی میشود)

هرفرد برحسب نوع ادراک خود یکی از این دو روش را انتخاب خواهد کرد

ادراک ذهنی: تاکید بر پژوهش تفکر و طرح ریزی، فراتر از احساسات
یا

تجربه ی واقعی: شرکت در موقعیت های ویژه ارتباط با مردم و تاکید بر احساسات

برحسب نوع پردازش هرفرد یکی از این دو روش انتخاب خواهد کرد

مشاهده فکورانه: تمایل به تفکر بیشتر درباره انجام کارها، تاکید بر فهمیدن
یا

ازمایش فعال: تمایل به انجام کارها با اطلاعات کافی، تاکید بر تکالیف دشوار

این دو نوع ادراک و پردازش اطلاعات به ۴ نوع یادگیری منجر میشود

ادراک انتزاعی یا تجربه عینی

تاکید بر پژوهش، طرح ریزی فراتر از احساسات یا

شرکت در موقعیت های ویژه ارتباط با مردم با تاکید بر احساسات

این دونوع ادراک وپردازش اطلاعات ، به ۴ نوع یادگیری منجر میشود:

- نوع اول: تجربه عینی+مشاهده متفکرانه
- نوع دوم: ادراک انتزاعی+مشاهده متفکرانه
- نوع سوم: ادراک انتزاعی+آزمایش فعال
- نوع چهارم: تجربه عینی+آزمایش فعال

سبک یادگیری هونی و مام فورد

هونی و مام فورد با قبول تئوری کلب، فهرستی از ۴ نوع یادگیری طراحی کردند:

۱. **فعال** بی درنگ وارد عمل شده، فعالیت های در دسترس را ترجیح میدهد و رقابت را دوست دارد و با انجام کار بی حوصله می شود، الزاما مشکلات را تشخیص نمی دهد.
۲. **تفکرگرا** ترجیح میدهد عقب ایستاده و تماشا کند، تفکر و تجزیه و تحلیل را دوست دارد. محطاط است.
۳. **تئوری گرا** منطقی و عقلانی و تحلیل گراست. تئوری ها مدلهای و توصیه ها را دوست دارد.
۴. **عمل گرا** ایده های جدید را دوست دارد، در تفکر جانبی بی نظیر است. مشتاق است تا ایده های جدید را عملی کند.

نقاطی درباره ی ارزیابی سبکهای یادگیری

❖ **پایایی:** امتیازات پرسش نامه سبک یادگیری باید از همسانی یا پایایی برخوردار باشد. نمرات نباید تحت تاثیر عواملی چون حال و حوصله آزمودنی و یا زمان تست قرار گیرد.

❖ **اعتبار:** یک تست باید، درست همان چیزی را که باید اندازه بگیرد، چیز دیگری را.

❖ **پاسخگویی سوگیرانه:** آیا ما به نحوی جواب می دهیم که فکرمیکنیم باید باشد؟ (مصلحت اندیشی میکنیم)

❖ **گرایش به قراردادادن افراد درگروه بندهای مجزا:** در اینجا خطر تیپ سازی وجود دارد.

❖ شاخص های متعدد سبک یادگیری چگونه بهم مربوط میشوند؟ پرسش نامه های سبک یادگیری، طیفی از متغیرها را اندازه میگیرند هر فرد میتواند شیوه های یادگیری خود را راجع به درجه حرارت ترجیحش را برای مطالعه به دست آورد، به علاوه میتواند میزان عملگر بودن و تامل گرا بودن خود را معین میکند.

❖ چه تفاوتی بین سبک های یادگیری و سبک های آموزشی ویژه وجود دارد؟ گرچه بسیاری از سبک های یادگیری تعریف شده هستند اما مفید بودن این اطلاعات هنوز قطعی نیست.

مزیت های شاخص های سبک یادگیری

اگر سبک های یادگیری
تعیین شوند، راهبرد
های آموزشی میتواند
برسبک یادگیری تاثیر
گذار باشد و منجر به
بهبود یادگیری
شود، در قسمت بعدی
، مطالعاتی که ارتباط
بین شیوه های
یادگیری، راهبردهای
آموزشی و عملکرد
بهبود یافته
کند، مورد بر
میگیر

متمدهای جایگزین برای ارزیابی سبک

یادگیری
سبک های یادگیری اغلب
به وسیله پرسشنامه
ارزیابی میشود، اما راه
های دیگری نیز وجود
دارد. شاید اگر بین سبک
های یادگیری و
راهبردهای آموزشی تناسب
وجود داشته باشد، برای
پی بردن به سبک
یادگیری، کافی است
راهبردهای آموزشی
را بشناسیم. ما میتوانیم
با ارائه تعدادی
راهبردهای آموزشی تنظیم
شده برای فرد و تعیین
انتخاب های او
ر هر مورد، بهترین راهبر
د آموزشی را انتخاب کنیم.

تفاوت های فردی در سبک های یادگیری

جنسیت:

نتیجه تحقیقات نشان داد که یک تمایل زنانه برای انجام تکالیف آموزشی، بر اساس تحقیق و بحث آزاد وجود دارد در این روش برای بحث آزاد و تحقیق زمان داده میشود. پسران هم به بحث های آزاد و هم به روش های سنتز علاقه مند بودند. البته عموم چنین تحقیقاتی خطرناک جنسیتی در سبکهای یادگیری طلبد.

نشانه های اوتیسم چیست؟

اوتیسم

ادلسون و همکارانش معتقد بودند بسیاری از افراد اوتیسیک، تنها بریک سبک یادگیری تکیه میکنند بنابراین ارزیابی دقیق سبک های ترجیحی ان ها برای ایجاد راهبردهای مناسب آموزشی و هدایت بهتر ان مفید باشد. یکی از مشکلات مداوم معلمان بادانش آموزان شنیداری این است که ان ها مرتب دور کلاس راه میروند و اعتنایی به معلم و تدریس اون میکنند، احتمال دارد که چنین دانش آموزی یک یادگیرنده شنیداری نباشد و آموزش باید براساس سبکهای دیگری باشد. شاید یک روش عملی (دست روی شانه ی بچه گذاشته و او را به طرف صندلی هدایت کردن) یا یک روش دیداری (تصویریک صندلی را با بنشیند) موثرتر خواهد بود، هم کرد.

گروه های اقلیت های قدیمی

سبک یادگیری محیطی: دانش آموزان اسپانیایی و آمریکایی در مدارس متوسط و راهنمایی حرارت کم و شکل رسمی کلاس درس را ترجیح میدهند

سبک یادگیری هیجانی: این سبک مربوط میشود به مسئولیت پذیری، ساختار، مقاومت و انگیزش به نظر میرسد که این دانش آموزان به ساختار بیشتری نسبت به گروه های دیگر نیاز دارند.

سبک یادگیری جامعه شناختی: بیشتر از دانش آموزان سفید پوست کارهای انفرادی را ترجیح میدهند، درحالیکه آمریکایی_مکزیکي ها یا آفریقایی_کار گروهی را ترجیح میدهند

سبک یادگیری فیزیولوژیکی: دانشجویان دانشگاه puerto_rican به مطالعه در اوایل صبح رغبت بیشتری نشان دادند اما دانشجویان سفیدپوست خوردن و آشامیدن را هنگام مطالعه به طور قابل ملاحظه ای بیشتر از دانشجویان آمریکایی_مکزیکي ترجیح میدادند. سفیدپوست ها و دانشجویان آفریقایی_آمریکایی به طور قابل ملاحظه ای بیشتر مکزیکی_آمریکایی ها از روش دیداری_شنیداری استفاده کردند.

مهارت های مطالعه و بهبود یادگیری کارآمد

روش هایی که سعی میکنند سبک های یادگیری را با سبک های آموزشی هماهنگ کنند.

روش هایی که آموزش مهارت های ویژه ای از قبیل مدیریت زمان، مهارت یادداشت برداری، به پایان رساندن همه مراحل یک تحقیق و بهبود تکنیک خواندن را موثر میکند

روش های فراشناختی: به دانش آموزان یاد داده میشود که چگونه یادگیری چگونه اتفاق می افتد. شامل مهارت های فکری از قبیل توسعه ابزاری فکورستن و آموزش مبتنی برفرایند می باشد.

از سبکهای یادگیری تارویکردهای آموزشی

- استفاده از راهبردهای آموزشی متفاوت و متنوع است. البته این نظریه های متفاوتی در این مورد ارائه شده، فیلدر معتقد است اگر معلم منحصر با سبک یادگیری دانش آموزان پیش رود، ممکن است دانش آموزان نتوانند، مهارت های ذهنی خود را برای رسیدن به پتانسیل های خود و دستیابی به موفقیت های حرفه ای و تحصیلی توسعه دهند بنابراین آنها باید سبک یادگیری شان انعطاف داشته باشند.

سیستم 4-mat

خانوم کریتی براساس توضیحات کلب درباره سبک یادگیری ،این سیستم را برای دانش آموزان ۵تا ۱۷ ساله ارائه داد که برای طراحی و توسعه ی برنامه های درسی ان ها به کار میرود واز چهارتیب یادگیرنده و ۸نوع طرح کلاسی تشکیل شده است.

این یادگیری این روش به دانش آموز اجازه میداد تا از سبکهای یادگیری دیگر نیز به خوبی سبک یادگیری خود استفاده کنند و تجربه های ارزشمندی کسب کنند .

مهارت مطالعه

اختصاص زمان و مکان مناسب برای مطالعه

تنظیم اولویت ها و پیروی از آن ها

تقسیم کارهای بزرگ به کارهای کوچکتر

غرق نشدن در کارهای خود، منطقی بودن درباره این که یک روز چقدر میتوان کار انجام داد.

انجام یک کار در یک زمان

بررسی پیشرفت ها

متد SQ3R برای مطالعه بهتر

مشاهده و بررسی: قبل از خواندن یک فصل ابتدا سعی کنید در ذهن خود اطلاعاتی را که در یک فصل به شما ارائه میشود مرور کنید، خلاصه فصل را بخوانید و به فهرست های مختلف نگاهی بیندازید.

سوال: برای همه عناوین درس سوال طرح کنید، پرسش ها کمک میکند تا شما با خواندن متن درس ارتباط بیشتری با مطالب برقرار کنید.

بخوانید: یک قسمت خاصی را در یک زمان محدود با هدف پاسخگویی به سوالاتی که مشخص کرده اید بخوانید

به سوالات پاسخ دهید: در صورت امکان سوالات را با صدا و کلمات خودتان بخوانید ممکن است بخواهید یادداشت برداری کنید. مرحله ۲ تا ۴ را تا آخر فصل تکرار کنید.

مرور کنید: وقتی فصل تمام شد برگردید و دوباره جملات و سوالات کلیدی را مرور کنید

ارزیابی برنامه های مهارت مطالعه

مهارت استفاده از منابع آموزشی، تفسیر داده ها، تهیه خلاصه درس اجتماعی.

با اجرای این برنامه بهبود چشمگیری در پیشرفت تحصیلی و مهارت های مطالعه ای افراد ایجاد شد

استفاده از برنامه کامپیوتر برای ارتقای مهارت مطالعه بود که براساس آموزش مدیریت زمان، بهبود حافظه، نت برداری و روخوانی متن بود

اجرای این برنامه بهبود معنی داری در مهارت خواندن و نوشتن و پیشرفت تحصیلی ایجاد کرد

.
. .
.

رویکرد فراشناخت

گاهی ما از عواملی است که در تفکر، یادگیری و توانی
حل مسئله دخالت دارند ماهرچه بیشتر درباره فرایند
یادگیری بدانیم خواهیم توانست برای بهبود یادگیری مان از
ان استفاده کنیم و یادگیری کارامدی خواهیم داشت

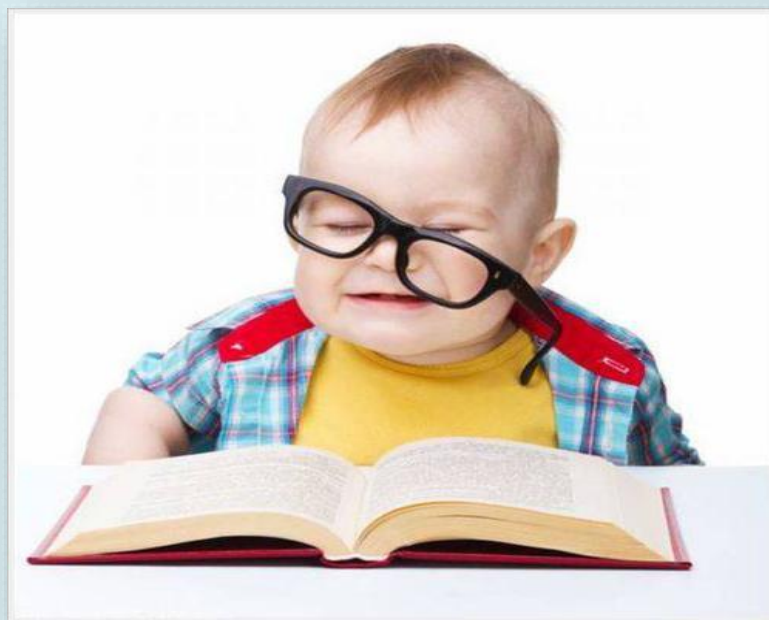

• فراشناخت

توسعه ی ابزاری فئورستین

کلید این برنامه ،**تغییر پذیری ساختار شناختی** و **تجربیات یادگیری غیر مستقیم** است و بر عوامل هیجانی و شناختی به عنوان عوامل زیر ساخت یادگیری تاکید میکند نقش اصلی در اجرای این برنامه به عهده **معلم** است؛ معلم به عنوان یک میانجی بین **کودک و محیط** قرار میگیرد و کنترل و **تفسیر محرکات محیطی و ارتقای درک** کودک به عهده اوست.

موفقیت میانجی بستگی دارد به اینکه مراقب باشد :

دانش آموز بداند
که دقیقا چه
کاری را باید
انجام دهد.

دانش آموز
بداند که چرا
باید این کار را
انجام دهد.

قبول اینکه
تکالیف انجام
شده ارزش
کاربردیش
فرا تر از اینجا
و الان است.

درک این
مطلب که ان ها
واقعا چکاری
میتوانند انجام
دهند، ان ها باید
مهارت های
لازم برای
درخواست
کمک به موقع
را داشته باشند.

برای اهداف
بالا لازم است
مهارت های
ابراز وجود و
آگاهی از
احساسات
درونی تشویق
شود.

آموزش مبتنی بر فرایند

هدف این برنامه آموزش توسعه‌ی راهبردهای فراشناختی، برای حل مسئله می باشد این برنامه بر ۴ مورد تمرکز دارد که هدفش ارتقای مهارت‌هایی مثل سوال از خود، توانایی تصمیم‌گیری و ارزیابی است :

❑ تعیین روش

❑ عمل

❑ نظارت

❑ تایید

باتشکر از توجه شما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصل ۷

دیدگاه های یادگیری: رویکرد شناختی

مدرس: مجتبی محمودی نودژ

دانشگاه فرهنگیان فاطمه الزهراء بندرعباس

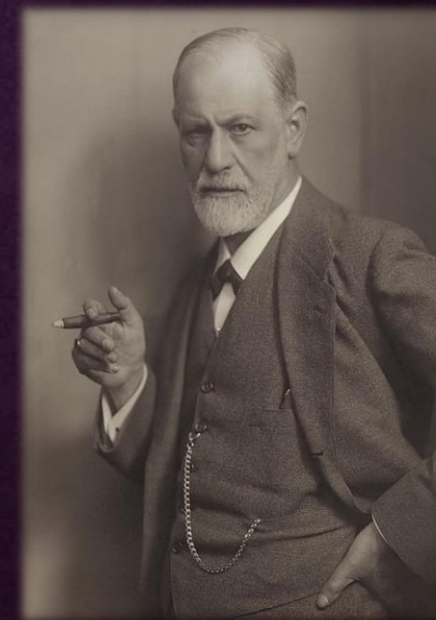
مقدمه:

انگیزش، کلمه ای است که در موارد مختلف به کار می رود. وقتی با شوق و علاقه ی زیادی آگهی روزنامه ها را جستجو می کنیم در واقع خود را ترغیب کرده و خودانگیزگی ایجاد می کنیم.

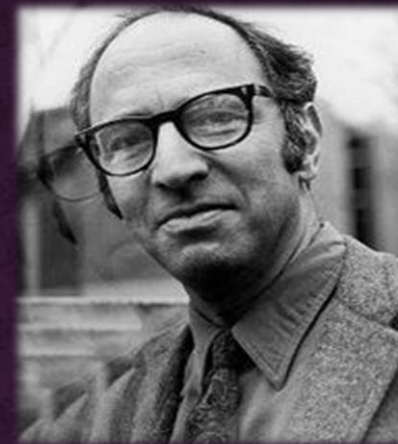

تعاریف:

انگیزش با چرایی رفتارها در ارتباط است تئوری هایی مربوط به انگیزش عموماً بر اساس این فرضیه بنا شده که هیچگونه رفتار تصادفی وجود ندارد بلکه برای هر عملی که ما انجام می دهیم دلیلی وجود دارد.

➤ فروید معتقد است، همواره برای رفتار های ما دلایلی وجود دارد، اما ما همیشه از دلایل رفتارهایمان آگاه نیستیم. (فروید)

➤ انگیزش عاملی است که انسان را به انجام کاری سوق می دهد. (کوهن ۱۹۹۰)

مثل بسیاری از مفاهیم روانشناسی، تعریف انگیزش دارای پیچیدگی های خاصی می باشد (برم_سلف ۱۹۸۹) در رابطه با تعریف انگیزش سوالاتی مطرح می شود که :

- آیا انگیزش انواع و شکل های مختلفی دارد؟
- در پرورش انگیزش ما، دیگران چه نقشی دارند؟

مطمئناً نقش دیگران در پرورش انگیزش، موضوعی است که در مرکزیت تعلیم و تربیت قرار دارد.

- روانشناختی-فیزیولوژیکی:

در سطح وسیعی می توان درباره ی نیاز جسمانی یا فیزیولوژیکی بحث کرد. نیازهای فیزیولوژیکی شامل (غذا ، آب، استراحت و سکس) است. از طرفی نیازهای روانشناختی، به فعالیت های اجتماعی و ذهنی مربوط می شود. در برابر انسانی یک انگیزش فرضی برای رسیدن به آن وجود دارد.

- انگیزش صلاحیت:

کودکان طی مراحل رشد، به صورت فعال محیطشان را جستجو و ارزیابی می کنند. این کنجکاوی های فطری نشان گر نیاز فرد برای نفوذ در محیط زندگی می باشد. این نیازها همان چیزی است که وایت آن را انگیزش تاثیرگذاری نامید. (وایت ۱۹۵۹)

- پیشرفت-رقابت:

جامعه ای که در آن زندگی می کنیم یک جامعه ی رقابتی است. ما برای به دست آوردن امتیاز، شغل، شریک و... با هم رقابت می کنیم.

➤ هارتر (۱۹۸۱) اظهار داشت انگیزش پیشرفت می تواند نشان گر نیاز درونی به رقابت یا موفقیت باشد (تمایل درونی) یا نتیجه میل به کسب پاداش های خارجی مثل نمره ی خوب، جوایز و تحسین باشد (تمایل خارجی).

- انگیزش پیوند جویی:

از دیگر انگیزشی های روانشناختی میل به وابستگی یا نیاز به پیوند تعامل با دیگران است. (سیگل من و شافر ۱۹۹۱)

با وجود انواع انگیزش ها، افراد مختلف، دست آوردها و نیاز های متفاوتی خواهند داشت. بنابراین عده ای برای رسیدن به موفقیت انگیزش بالایی دارند و به سوی دست آوردهای بیشتر حرکت می کنند در مقابل عده ای میل کمتری به موفقیت هایی در حد جلوگیری از شکست راضی می شوند.

نقش انگیختگی، قانون یرکس-
دادسون

تئوری ها

تئوری سائق

تئوری سائق:

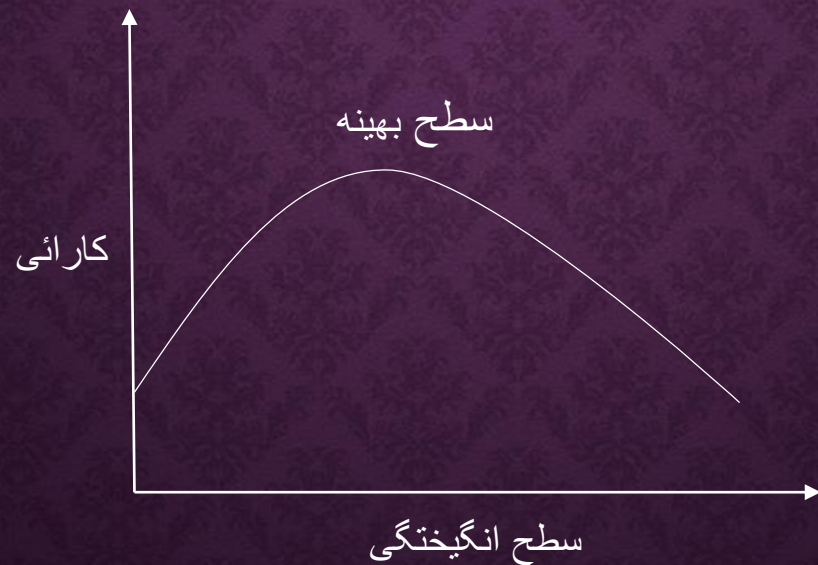
یک سری از تحقیقات اولیه بر انگیزش بیولوژیکی، مانند گرسنگی و تشنگی تمرکز دارند، این نظریه ها انگیزش را به عنوان ابزار نیازها و فعالیت های سائق در نظر می گیرند، ابتدا ارگانیزم یک نقص یا نیاز را تشخیص می دهد و این امر موجب فعال شدن میل و گرایشی می شود که رفتار مناسب را برای رسیدن به هدف ایجاد میکند. و باعث کاهش نیاز می گردد.

➤ نیازهای فیزیولوژیکی می توانند به طور کامل برآورده شوند، اما نیازهای روانشناختی هرگز به طور کامل برآورده نمی شوند. (لفرنکوز ۱۹۹۷)

نقش انگیختگی، قانون یرکس-دادسون:

انگیزش بی شک دارای یک عنصر فیزیولوژیکی می باشد و می تواند با تغییرات سرعت ضربان قلب، فعالیت مغزی و یا تنفسی تعریف شود، عنصر روانشناختی انگیختگی می تواند منعکس کننده ی درجه تمرکز باشد، یک فرضیه وجود دارد که انگیختگی می تواند تقریباً برابر انگیزش باشد، معمولاً سطح انگیختگی بالا انگیزش بالا را سبب می شود. اما همیشه اینطور نیست.

طبق قانون یرکس-دادسون، بین سطح لازم انگیختگی و سطح دشواری و پیچیدگی تکلیف و عملکرد موثر رابطه وجود دارد.

قانون یرکس-دادسون

نظریه های انسان گرایی

اگر چه ما از لحاظ نیازهای اولیه ی مانند غذا و آب با حیوانات مشترک هستیم ولی ما دارای نیازهای پیچیده تری نیز هستیم. بنابراین، پس از برآورده شدن نیاز های اولیه، با سطوح بالاتر و پیشرفته تری از انگیزش مواجه می شویم. نظریه پردازانی مانند مازلو، ریشه ی علل پنهانی رفتار را در انگیزش فطری خودشناسی و شناخت توانمندی های فردی انسان می داند. (جدول قانون یرکس-دادسون)

➤ از نظر مازلو، انگیزش فطری انسان برای خودشناسی و شناخت توانمندی های خود، ریشه ی علل پنهان رفتارهای اوست، وی می گوید: برای برآورده کردن سلسله مراتب نیازهای بالاتر، ابتدا باید نیازهای اولیه برآورده شود

➤ راجرز (۱۹۶۱) در مورد نیاز به (توجه به خویش) بحث می کند

➤ هری (۱۹۷۹) درباره ی نیاز به منزلت و جایگاه اجتماعی صحبت می کند.

تئوری های شناختی و خود اثر بخشی

نظریه های شناختی با در نظر گرفتن انگیزش، بر پیچیدگی فرآیند تفکر تاکید می کنند.

➤ خود اثر بخشی، مفهومی است که به وسیله ی بندورا (۱۹۸۶) مطرح شد. خود اثر بخشی، تخمین و باور فرد از توانایی خود می باشد که بر کارایی فرد تاثیر می گذارد.

دانش آموزانی که در طول تحصیل، تخمین بالایی از کارایی خود در تحصیل دارند انگیزش و علاقه و تلاش بیش تری به تحصیل نشان می دهند. (زیمرمَن- بندورا- مارتینز- پونز ۱۹۹۲)

اجزای مختلف اثر بخشی:

- داشتن شایستگی های واقعی و مهارت های لازم برای رسیدن به کارایی بالا.
- تخمین ما از مهارت های شخصی خودمان برای رسیدن به این شایستگی ها.

به گفته ی بندورا (۱۹۸۶) چهار فاکتور بر ارزیابی های ذهنی افراد از خودشان تاثیر می گذارد:

۱. ایفا کننده:

این فاکتور ها نتیجه فعالیت خود فرد است و تعبیر فرد از فعالیت های خود تعیین کننده است زیرا موفقیت یا شکست هر فرد به تفسیر ذهنی و به طرز تلقی خود او بستگی دارد، مثلاً "موفقیت ممکن است به عنوان شانس یا استعداد دانش آموز تلقی شود، در حالی که شکست به یک معلم نالایق نسبت داده می شود.

۲. نیابتی:

این تأثیرات شامل نگرش فرد به محیط اطراف خود و عمل کرد دیگران و مقایسه خود با دیگران است، مهم ترین مقایسه ها بین دانش آموزان هم پایه صورت می گیرد.

3 . ترغیب کننده:

در مورد افرادی که احساس می کنند فاقد یک سری از مهارت ها و شایستگی ها هستند، احتمالاً " تاکید بر توانایی های فرد و ترغیب از جانب افراد مهم مثل والدین و معلمان می تواند توسط شخص درونی شود این کار است بهتر است با تشویق همراه باشد.

۴. تهییج کننده:

این فاکتور به شدت احساسات یا انگیزتگی ایجاد شده در انجام کارها مربوط می شود، میزان مشخصی از انگیزتگی موجب افزایش تمرکز می شود ولی تحریک بیش از حد مثل ترس شدید می تواند موجب ناتوانی شخص در تلاش برای انجام یک کار می شود.

تئوری رفتارگرایی

- کاکس (۱۹۹۱) از انگیزش اولیه و ثانویه بحث می کند که می تواند مثبت یا منفی باشد، انگیزش اولیه از فعالیت خود فرد سرچشمه می گیرد.
- کاکس (۱۹۹۱) تاکید می کند، که بحث زمان بخرنج می شود که بدانیم، انگیزش اولیه و ثانویه هردو می تواند مثبت یا منفی باشد.
- کاکس (۱۹۹۱) تاکید می کند که رابطه ی پیش رونده ای بین انگیزش و پسخوراند وجود دارد.

طبق نظریه کاکس ما برای انجام کارهایی ترغیب می شویم و بعد از انجام کار، از منابع مختلف پس خوراند دریافت کنیم، تعبیر منفی یا مثبت ما از این پس خوراندبرانگیزش ما برای انجام دوباره و بلافاصله ی عمل، یا انجام آن در آینده تاثیر می گذارد. (کاکس ۱۹۹۱)

تئوری اسناد

تئوری اسناد توسط وینر (۱۹۷۴-۱۹۸۶) ارائه شد و نشان می دهد یک فرد چگونه شکست یا پیروزی خود را تفسیر می کند، توضیحاتی که ما برای موفقیت یا شکست هایمان داریم انتظارات ما را از تجربیات موفق و ناموفقمان، شکل می دهد و در نتیجه انگیزش ما را برای انجام کارهایی که احتمال شکست یا پیروزی دارند تعیین می کنند.

❖ کورسی و اروباخ (۱۹۹۶) با توجه به تئوری اسنادی وینر (۱۹۸۶) علل اسناد را پیشنهاد کردند، یعنی این که یک فرد چگونه موفقیت یا شکست خود را تعبیر می کند و دارای دو بعد است:

- ۱- علل داخلی در مقابل علل بیرونی
- ۱- علل ثابت در مقابل علل متغیر

➤ دک (۱۹۷۸) روش اسنادی را یک روش درماندگی آموخته شده نامید.

درماندگی آموخته شده

➤ سیگل من (۱۹۷۵) سعی کرد ارتباط بین درماندگی آموخته شده و بی احساسی را در افراد افسرده پیدا کند. افرادی که افسرده هستند معتقدند هرکاری انجام دهند بی فایده است.

درماندگی آموخته شده چه رابطه ای با انگیزش دارد؟

براساس نظریه مایر (۱۹۹۴) اگر شما معتقد هستید، هرکاری انجام دهید فرقی در موقعیت شما ایجاد نخواهد شد، انگیزش شما برای تلاش بی نهایت کم است یا وجود ندارد، درماندگی و ناامیدی آموخته شده می تواند اعتماد به نفس شما را تحت تاثیر قرار دهد، در واقع اعتماد به نفس پایین همان درماندگی آموخته شده است

وقتی کسی درماندگی آموخته شده را تجربه می کند چه باید کرد؟

طبق نظریه ی دک (۱۹۷۸) اگر درماندگی آموخته شده مربوط به روش اسنادی نادرست باشد، ممکن است یاد دادن سبک اسنادی صحیح، مفید باشد.

افزایش انگیزش و کاهش درماندگی آموخته شده

مداخلات رفتارگرایی

کاکس (۱۹۹۱) تکنیک های رفتار گرایانه ای مثل شکل دهی رفتار، انتخاب تمرینات و فعالیت های مناسب را که می تواند مبتدی را به سوی موفقیت سوق دهد ابداع کرد.

کاکس بر پس خورندهای کلامی که می تواند انگیزه های ثانویه را شکل دهند تاکید کرد.

کاکس پیشنهاد کرد:

۱. از بیان ارزش کلی و مبهم کار خودداری کنید، مثل (عالی است) این چنین عبارتی مشخصاً "نمی گوید چه چیزی عالی است، وقتی عبارات ارزشی را به کار می برید که مطمئن شوید که دانش آموز علت آن را می داند، تشویق باید صادقانه باشد و صادقانه دریافت شود.

۲. پس خوراند اصلاحی در قالب مثبت بیان شوند، به عنوان مثال بگویید (سعی کن و این را انجام بده) به جای این که بگویید (آن را انجام نده).

۳. انتقاد به صورت خصوصی بیان شود از ناامید کردن و خجالت زده کردن دانش آموز در مقابل گروه اجتناب کنید.

۴. پس خوراند را هرچه زودتر ارائه دهید.

آموزش اسنادی

دک (۱۹۷۸) یک روش درمانی که بر اساس آموزش اسنادی بود درمورد بچه هایی که بخاطر شکست های مکرر، دچار ناامیدی شده بودند به کار برد.

مشارکت در تعیین هدف

یک روش برای مبارزه با درماندگی آموخته شده و افزایش انگیزش دانش آموزان برای یادگیری، تشویق آن ها برای مشارکت در یادگیری تکالیف است، این کار با تشویق دانش آموزان برای مشارکت در تعیین هدف امکان پذیر می باشد.

➤ کاکس (۱۹۹۱) اهمیت داشتن یک سری هدف ها را توضیح داده و تاکید کرده است که اهداف باید در کنترل فرد باشد، باید به فرد اجازه داده شود اهداف خود را تعیین کند.

برنامه های ویژه

یک پروژه ی تحقیقاتی عوامل تاثیرگذار در انگیزش و موفقیت پسران را در انگلستان مورد بررسی قرار داد، همان گونه که در فصل ۵ گفتیم عدم موفقیت پسر ها در انگلستان یک موضوع نگران کننده است، در این رابطه روش های گوناگونی پیشنهاد شد (بلچ و اسمیت ۱۹۹۸).

➤ گاهی به طور مشخص بین انواع انگیزش ها تضاد به وجود می آید(کلمن ۱۹۶۱)

➤ کلمن(۱۹۶۱) می گوید، اگر دانش آموزان برای اهداف اجتماعی بیشتر از اهداف تحصیلی تاکید کنند، جای تعجب نیست زیرا برای دانش آموزان گروه های هم سالان دارای اهمیت خاصی می باشد

خلاصه

مفهوم انگیزش سعی دارد توضیح دهد که چرا دچار رفتارهای خاص می شویم. روانشناسان برای توضیح انگیزش نظریه های زیادی مطرح کرده اند، نظریه های سائق می گوید که ارگانیزم بعضی از انواع کمبودها و نیاز ها را تجربه می کند که موجب رفتار خاصی برای رفع این نیازها می گردد و نظریه های رفتارگرایانه، انگیزش را به عنوان نتایج عوامل و تاثیرات محیطی در نظر می گیرد، نظریه های انسان گرایانه بر روی انگیزه های درونی و میل به خود شکوفایی تاکید می کند، یعنی خواست درونی بشر رسیدن به خود شکوفایی است، از طرف دیگر تئوری شناختی برفرآیند تفکر تمرکز می کند، انگیزش با تئوری اسناد ارتباط دارد.

THE END

رفتارهای مخرب در مدرسه

دانشگاه فاطمه الزهرا بندرعباس

موضوع: رفتارهای مخرب در مدرسه

نام درس: روانشناسی کاربردی

مدرس: مجتبی محمودی نودژ

مشکلات رفتاری_هیجانی

EBD.emotional behavioural difficulties

کوپر: هر نوع مشکل رفتاری_هیجانی که
فرد از خودش نشون میده و تاحدی در پیشرفت
زندگی شخصی و اجتماعی وی تاثیر میزاره

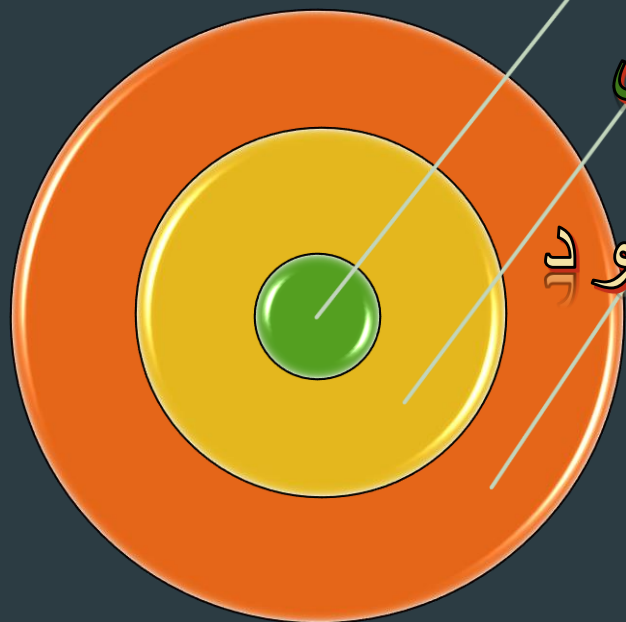

مانن: رعایت نکردن آداب معاشرت اجتماعی.
رفتار بزه کاری. عزت نفس پایین. اضطراب
گوشه گیری و رفتارهای خارج از عرف

چارلئون و دیوید از دیدگاه مدارس: رفتاری است
که بصورت جدال کلامی یا فیزیکی یا بصورت اعتراض
مخفیانه و به روش های گوناگون در مقابل مراجع قدرت .
معلم یا مدرسه بروز میکند

EBD

یک مشکل درون فردی نیست
نتیجه‌ی تعاملات فردی
و در یک محیط اجتماعی خاص ایجاد می‌شود

بازداشتن کودکان و نوجوانان
از شرکت در فعالیت های آموز

تاثیر بر عملکرد و
یادگیری سایر شاگرد

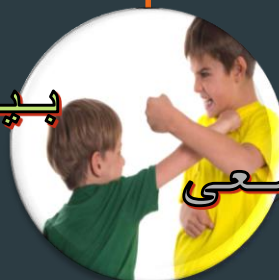
ری از همکلاسی ها و تد
طرف قرار دادن اطرافیا

معرض تهدید قرار دادن
موفقیت کودکان در آینده

بیشتر شدن مسئولیت
معلمان

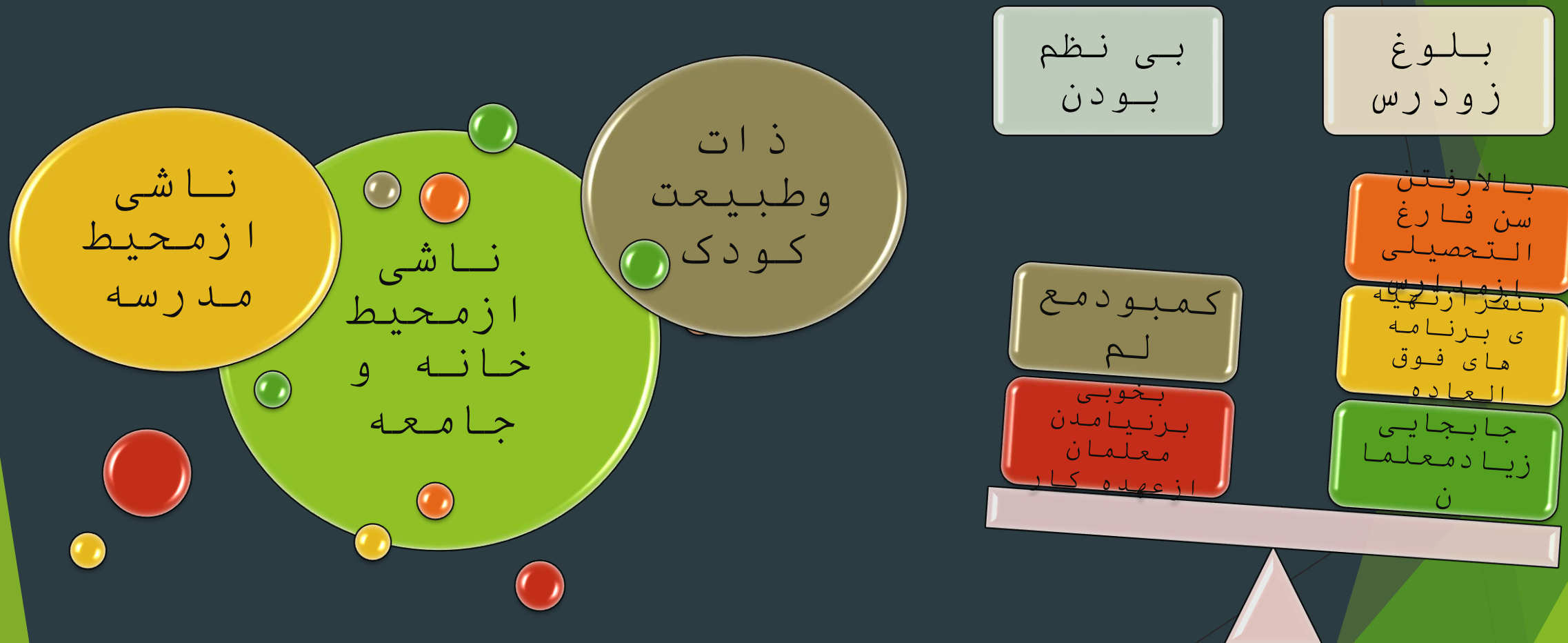
کاهش جدی فرصت های
بازگشت در برنامه دسته جمعی

رده بندی رفتار دانش آموزان توسط معلم در مورد اختلالات رفتاری هیجانی

- ۱- هیچ دلیلی برای نگرانی وجود ندارد
- ۲- اندکی نگرانی وجود دارد
- ۳- تا حدودی نگرانی وجود دارد
- ۴- بطور جدی نگرانی وجود دارد

علت های ارائه شده توسط پک عامل:

علت های احتمالی رفتار مخرب

۱- رفتار عصبی روانی اجتماعی-بیولوژی

۲- روان پویشی
۳- رویکرد
۴- تعاملات بین
۵- موارد یا بعضیا

رفتاری

یک رفتار میتواند بایک تقویت
آغاز شود و میتواند در یک فرایند دیداری یاد گرفته
شود

نحوه برخورد :

توجه مثبت به بچه هاد زمانی که
رفتار آنها درست است

- کودک مشکلات رفتاری از خود نشان میدهد
- بزرگسال در برابر رفتار مخرب عکس العمل نشان میدهد

- کودک به طرف منفی بودن پیش می رود
- کودک رابطه سوی مشکلات رفتاری بیشتر هدایت میکند

- کودک بر اساس این اصل که هر توجهی بهتر از بی توجهی است سعی میکند با تکرار آن اعمال مورد توجه واقع شود

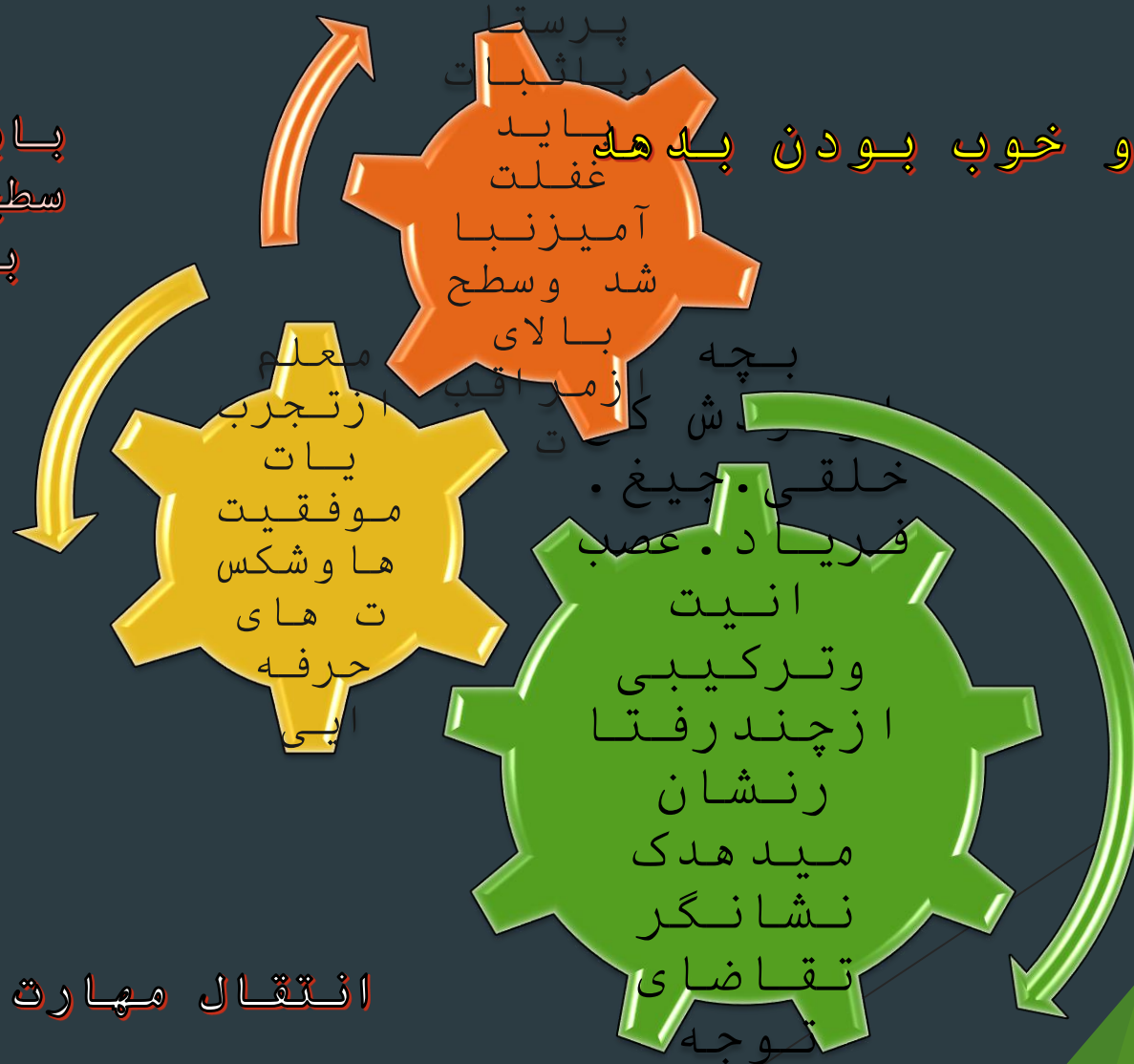
اسکینر: برای اصلاح رفتار بر تقویت
میکند

روان‌پویشی

وجود بحران‌های حل نشده سال‌های
اولیه زندگی

بابه کارگیری سبک‌های مختلف
سطح کنترل‌پذیرش هیجانی کودک
باتدریس و تشویق ضروری کودک
راتحت تأثیر قرار بده

مردک احساس امنیت و خوب بودن بدهد

ویکوتسکی

انتقال مهارت از افراد باتجربه به افراد

گروه تربیت

منطق تشکیل این گروه
هائوری دلبستگی
بالبی
بود بالبی: رشد دلبستگی
تضمین مهمی برای
سلامت هیجانی کودک
است

درمکانی شبیه کلاس اما فضایی شبیه
خانه تشکیل میشد اتاق دارای پرده
بالشت آشپزخانه و فضایی برای
غذا خوردن بود

روابط شخصی معلمان
با دانش آموزان صمیمی
بوده تابعه ها احساس
ارزشمندی کنندوبه
خوبی مراقبت شوند

در این نوع درمان
آنچه در مرکزیت
قرار دارد نیاز کودک به
احساس ارزشمندی
و مراقبت دلسوزانه
است

روشهای برخورد روان
پویشی
بلند مدت
متوسط
کوتاه مدت

روانی اجتماعی بیولوژیکی

افراد دارای مشکلات یادگیری خاص دارای بیولوژی مشابه هستند
که در نتیجه آن شخص در تعاملات اجتماعی دچار مشکل میشود

اختلالات طیفی
اوتیسم

ADHD

کاهش
تحریک
پذیری

ریتالین

کاهش
بی
قراری

کنترل
بهتر
فشار

نگهداری
بیشتر
اطلاعات
در حافظه

بیشتر شدن
بیش
فعالیت

پاران
وئیا

وابستگی
روانی
به
دارو

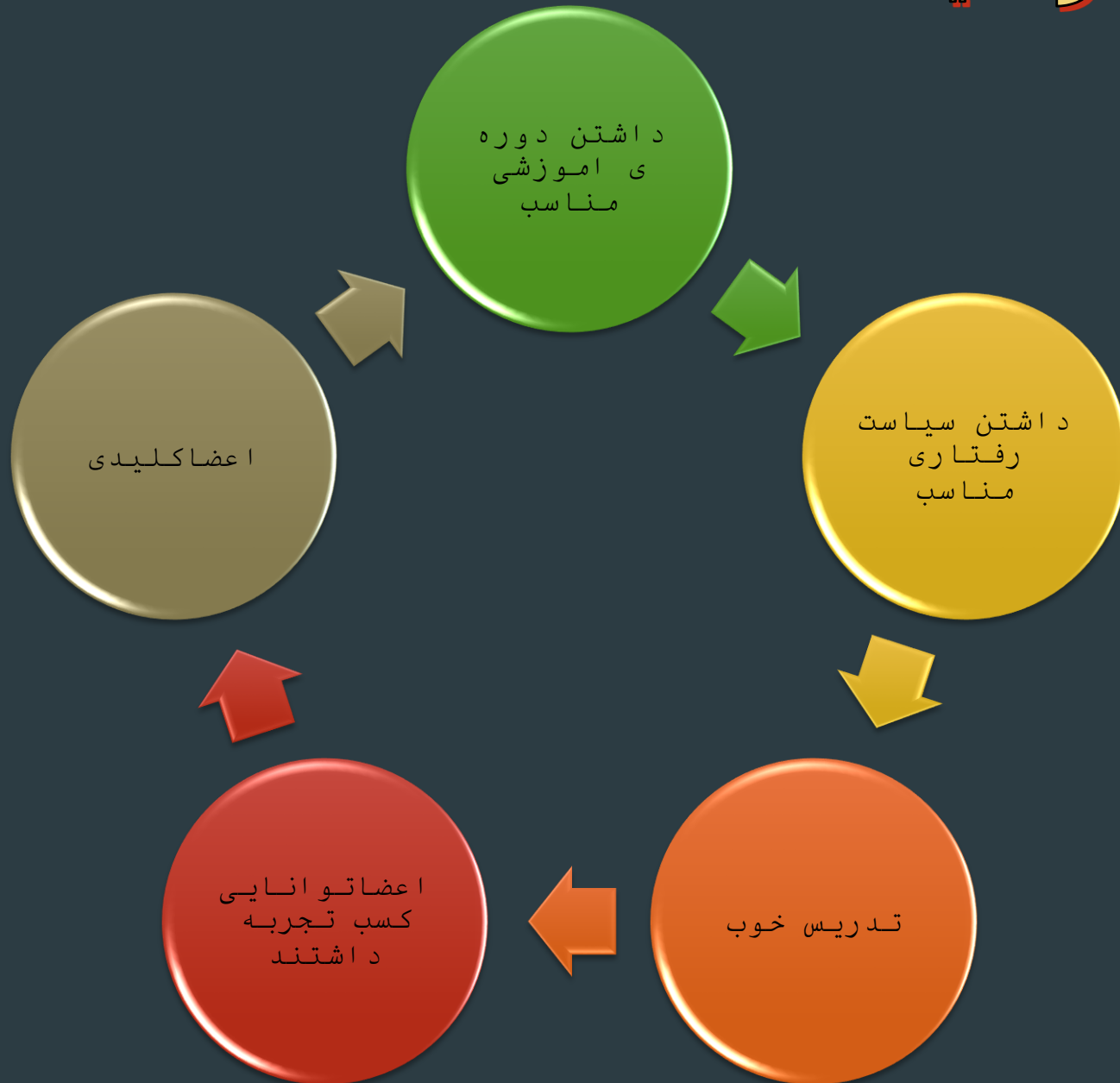
اکوسیستم

با ن یا تمام افراد به یکسری خرد ه سیستم های اجتماعی تعلق دارند
فتار آنها نتیجه ی تاثیر متقابل بین این خرد ه سیستم هاست

۱) باید بدانیم آیا این
رفتار مخرب در محیط
مدرسه ایجاد شده یا نه

۲) باید توجه کرد که گاهی
معلمین و موسسات با شناخت
خود از گذشته و سوابق یکی
دانش آموز باعث تثبیت و
تداوم رفتار مخرب
او میشوند یا نه

کودکان دارای EBD پسوی موفقیت:

- ▶ موضوع: طراحی و ساختار محیط آموزشی
- ▶ فصل نهم کتاب روانشناسی کاربردی برای معلمان
 - ▶ مدرس: مجتبی محمودی نودژ

روانشناسی محیطی:

- روانشناسی محیطی رابطه‌ی بین رفتار و محیطی را که رفتار در آن روی داده بررسی می‌کند.
- محیط به معنای محیط فیزیکی است که شامل: ۱. نوع معماری ۲. نور ۳. صدا ۴. ظرفیت جمعیت و درجه حرارت محیط

☆ جبرگرایی محیطی ☆

- ▶ افراد میتوانند خود را با هر نوع شرایط محیطی تطبیق دهند.
- ▶ علت رفتار در یک محیط تماماً به وسیله ی مشخصات آن محیط تعریف می شود.

تأثیرات ترکیب فیزیکی محیط آموزشی بر عملکرد و احساسات دانش آموزان:

گتزل متوجه شد که میزان موفقیت در حیطه ی فعالیت گروه ها بیشتر از چیدمان ردیفی است. 😊

انواع چیدمان کلاس و مزایا و معایب آن

استفاده از منابع آموزشی

منابع آموزشی باید به شکل منطقی سازماندهی شده و در اختیار دانش آموزان قرار گیرد.

این سیستم سازمان یافته باید توسط معلم به دانش آموزان شناسانده شود.

شرایط صوتی نامناسب چه گرو هایی از از دانش آموزان را دچار مشکل خواهد کرد ؟

شرایط روشنائی محیط آموزشی

← کیفیت خوب نور در یادگیری موثر است

← معلمی که در حال تدریس و حرف زدن است نباید در سایه قرار بگیرد چون بچه های کوچک از حالت صورت و زبان بدن معلم به عنوان نشانه های جهت فهم معانی استفاده می کنند .

اندازه کلاس

در کلاس های بزرگ روحیه ی معلم تحلیل میرود
و در یادگیری دانش آموزان تاثیر منفی می گذارد .

جانسون و جیمسون اظهار می دارند که: گزارش

:بازرسان مدارس دولتی کاهش ظرفیت کلاس برای یادگیری

بهتر بچه های ۵ تا ۷ ساله را پیشنهاد کرده اند.

❖ اظهار نظر آموزگاران درباره ی اندازه کلاس

کلاس های بزرگ تر

دانش آموزان از
مراقبت انفرادی کم
تری برخوردارند

محدودیت در دامنه
فعالیت های
کلاسی

کلاس های کوچک تر

دانش آموزان از
رسیدگی انفرادی
بیش تری
برخوردارند

از همه ی سبک
های تدریس در
صورت مفید بودن
می توان استفاده
کرد

کلاس های ویژه کودکان ADHD

★ اندازه های کوچک کلاس با ۱۰ دانش آموز یا کم تر با یک آموزگار و یک دستیار

★ مطالب همیشه با یک نظم یکسان تدریس می شود و معلم تعویض نمی شود .

★ کلاس ها ضد صوت هستند و عوامل حواس پرتی کودکان کم است.

★ اتاقی برای فکر کردن در مواقع تنبیه وجود دارد.

کلاس های چند حسی

این کلاس ها شامل یک سری تجربه های حسی می باشد و برای دانش آموزانی که مشکلات جسمی و حسی حرکتی و یادگیری دارند مناسب است .

مداخله محیطی برای دانش آموزان اوتیسم

ضرب هوشی بعضی کودکان اوتیسم در حد نرمال است اما
به دلیل مشکلاتشان مسیر متفاوتی را طی می کنند

تمپل گراندین استادیار دانشگاه ایالتی کلوار است
او خود را یک اوتیسمی می دانست .

در باره ی تحریف ادراکی خود می نویسد : وقتی کودک بدم صداها ی بلند مثل
زنگ مدرسه گوشم را آزار می داد.

← خلاصه →

در این فصل با برخی از ویژگی های فیزیکی مهم محیط آموزشی آشنا شدیم.

بی شک ویژگی های فیزیکی بر عملکرد و احساس دانش آموزان تاثیر می گذارد.